

Ikt.: 1052/2015

A

BVHSZC GUNDEL KÁROLY SZAKKÉPZŐ ISKOLÁJA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2015

Tartalom

1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELKÉSZÍTÉSÉNEK TÖRVÉNYI HÁTTERE	5
2. BEVEZETŐ	6
AZ ISKOLA BEMUTATÁSA	6
AZ ISKOLA ARCULATA.....	6
HAGYOMÁNYOK.....	7
KÉPZÉSI KÍNÁLAT.....	9
KÉPZÉSI RENDSZER	10
3. AZ ISKOLA KÖRNYEZETE	15
3.1. HELYE A FŐVÁROS KÖZOKTATÁSI RENDSZERÉBEN	15
Szociológiai környezete	15
Gazdasági környezete.....	15
Munkaerő-piaci környezete.....	16
3.2. AZ ISKOLA TANULÓI KÖZÖSSÉGE.....	16
Szülői háttér.....	16
Lakóhely szerinti megoszlás	16
3.3. NEVELTSÉGI SZINT	17
3.4. PÁLYAVÁLASZTÁSI MOTIVÁCIÓ.....	17
3.5. TANULÁSI ATTITÚD	17
3.6. TOVÁBBTANULÁSI SZÁNDÉK	17
3.7. DIÁKÖNKORMÁNYZAT.....	17
3.8. AZ ISKOLA MEGLEVŐ KAPCSOLATRENDSZERE	18
Kapcsolat a fenntartóval.....	18
Kapcsolat más intézményekkel	18
A) NEVELÉSI PROGRAM	20
4. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI	20
A GYEREKEK AKTÍV KÖZREMŰKÖDÉSE NÉLKÜL NINCS TANULÁS	21
A MINDENNAPI ÉLETBEN HASZNOSÍTHATÓ ISMERETEKRE VAN SZÜKSÉG.....	21
SZOCIOKULTURÁLIS HÁTRÁNYOKBÓL SZÁRMAZÓ HIÁNYOSSÁGOK PÓTLÁSA, AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG BIZTOSÍTÁSA	21

A TEHETSÉG FELISMERÉSE ÉS AZ ÖNKIFEJEZÉS, ÖNMEGVALÓSÍTÁS LEHETŐSÉGE	22
SEMÉLYES PÉLDAMUTATÁS ÉS HITELES VISELKEDÉS KULTÚRA	22
5. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	22
AZ ÉRTELMI NEVELÉS.....	22
AZ ERKÖLCSI KÖVETELMÉNYEK ÉS A HUMANIZMUS KIALAKÍTÁSA A TANULÓKBAN.....	23
A HAZASZERETETRE ÉS ÉRTÉKMEGŐRZÉSRE VALÓ NEVELÉS KÖVETELMÉNYEI	24
A MUNKÁRA NEVELÉS KÖVETELMÉNYEI	25
AZ ESZTÉTIKAI NEVELÉS KÖVETELMÉNYEI.....	26
6. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	27
A BEILLESZKEDÉSI MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEK ENYHÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK.....	27
A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG	28
A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK	28
A TANULÁSI KUDARCNAL KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM	29
A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG	30
KIEMELT FELADATOK A FELNŐTTOKTATÁSBAN ÉS KÉPZÉSBEN:	32
A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE	33
A SZÜLŐ, TANULÓ, ISKOLAI ÉS KOLLÉGIUMI PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI	34
7. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS FEJLESZTÉSI PROGRAM.....	36
8. DROGSTRATÉGIA	40
9. A KÖRNYEZETTUDATOS ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	42
B) HELYI TANTERV	44
AZ ISKOLAI NEVELÉS-OKTATÁS ALAPVETŐ CÉLJAI.....	44
A KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE	44
KULCSKOMPETENCIÁK	44
AZ ISKOLA EGYES ÉVFOLYAMAIN TANÍTOTT TANTÁRGYAK TANANYAGA ÉS KÖVETELMÉNYEI .	48
AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	48
INGYENESEN IGÉNYBE VEHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK KÖRE	48
AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA VALÓ LÉPÉS FELTÉTELEI	48

ÁTJÁRTHATÓSÁG AZ ISKOLA KÉPZÉSI FORMÁI KÖZÖTT	48
AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI	49
A TANULÓK MAGATARTÁSA ÉS SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK ALAPELVEI, KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI	52
AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁSOK FORMÁI, RENDJE, KORLÁTAI, A TANULÓK TUDÁSÁBAN BETÖLTÖTT SZEREPE	52
AZ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI	62
FÉLÉVI ÉS ÉV VÉGI ZÁRÁS A 9-13. ÉVFOLYAMON SZAKMAI TANTÁRGYAKBÓL (KIFUTÓ)	62
A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK	62
C) SZAKMAI PROGRAM	63
VENDÉGLÁTÓ SZAKMAI KÉPZÉS	63
KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ IDEGENFORGALMI TAGOZAT	68
D) ZÁRÓ DOKUMENTUMOK	84
A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA	84
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁNAK DOKUMENTUMAI	84

1. A pedagógiai program elkészítésének törvényi háttere

- 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti köznevelésről
- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- 2013. évi CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről
- 26/1997. (IX.3.) NM-rendelet iskola-egészségügyi ellátásról
- 150/2012 (VII. 6.) Kormányrendelet az OKJ-ről és az OKJ módosításának eljárás rendjéről
- 133/2011. (VII. 18.) Korm. rendelet az OKJ-ről és az OKJ módosításának eljárásrendjéről szóló 133/2010. (IV. 22.) Korm. rendelet módosításáról
- 133/2010. (IV. 22.) Korm. rendelete az OKJ-ről és az OKJ módosításának eljárásrendjéről
- Hatályos kormányrendeletek a szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről
- 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet
- 4/2013. (I. 11.) EMMI rendelet a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 243/2003. (XII.17) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról

2. Bevezető

Az iskola bemutatása

Az iskola arculata

Az iskola státusza, adatai:

Az intézmény alapításának éve: 1952

Az intézmény megnevezése 2015. július 1-től:

BVHSZC Gundel Károly Szakképző Iskolája

Státusza: BVHSZC tagintézménye

Az intézmény címe:

1097 Budapest, Ecseri út 7.

Telefon/fax: 280-6810, 280-6820, 347 2300

Az intézmény fenntartója:

Nemzetgazdasági Minisztérium

Az intézmény típusa: szakképző iskola

Az intézmény működési területe: Budapest, Pest megye

Hagyományok

Az iskola 1952 szeptemberében nyitotta meg kapuját Közétképzési Technikumként, mint az ország akkor egyetlen, érettségit adó, vendéglátóipari középvezetőket képző intézménye.

Az 1958/59-es tanévtől - alapfeladatát megtartva, továbbra is egyetlenként - Vendéglátóipari Technikum lett, országos beiskolázási funkcióval.

Az 1960-as évek közepén iskolánkat is elérte az újítás, és 1967-től Vendéglátóipari Szakközépiskola lett a neve, feladata nem változott, de az iskolák száma megszorodott - öt lett az országban-, így megszűnt egyeduralmunk a középvezetők képzése terén. Hosszú évekig társbérletben voltunk a Berzsenyi Dániel Gimnáziummal, míg végre a Belkereskedelmi Minisztérium felépítette jelenlegi "üvegpalotánkat", végre önálló épületben folytathattuk munkánkat 1974 januárjától. 1974 szeptemberétől a szakmunkásképzést is elindítottuk iskolánkban.

Ettől az időtől számíthatjuk azt az időszakot, amikor is az iskolát a szakmában és az általános iskolákban is csak úgy emlegették, hogy "**AZ ECSERI**". Ez rangot jelentett, ugyanúgy, mint manapság "**A GUNDEL**", na nem az étterem, hanem az iskola, miután 1990-ben a Gundel család - akik közül jó néhányan jártak ide és tanítottak ebben az iskolában - hozzájárulásával felvettük a **GUNDEL KÁROLY** nevet. Ugyanebben az évben elindítottuk a két tanítási nyelvű idegenforgalmi képzést, amely igen népszerű lett. 1996-ban a Főváros oktatáspolitikai koncepciója alapján integrálódott a felnőttoktatás és a nappali tagozat, összevonták az épületben működő két intézményt. Az évek során sok olyan híres tanulója volt az iskolának, akik ma a szakma vezető emberei, de nyugodtan említést tehetünk tehetséges sportolókról is, akik szintén az iskola padjait koptatták.

Az iskola névadója: Gundel Károly (1883-1956)

Az iskola névadója Budapesten született tekintélyes vendéglős család fiaként, már hat éves korában a vendégek között és a konyhában találta meg legjobb szórakozását, ételeket kreált. Nagyon fiatalon került külföldre, ahol a szakmai titkokon túl három idegen nyelvet is megtanult. 1908-tól a Wagon Lits tátralomnici területi igazgatója, majd 1910-től bérlő a városligeti vendéglőt, amely még ma is a család nevét viseli.

1938-ban a New-York-i világkiállítás magyar vendéglőjének megszervezője. Írói tevékenységéből számos ma is használatos és szakmai berkekben nagyra becsült szakkönyv született. Tanácsaival segítette Karinthy Frigyes az 1933-ban megjelent "Vendéget látni, vendégnek lenni" című művének megírását és megjelenését.

Életében, megbecsülésének jeleként, vagy kéttucatnyi társaság, klub, hivatal választotta tagjának, vagy elnökének.

Munkássága elismeréseként három Lignum Laudis és két kormányzói elismerést kapott. A Gundel üzletekben szokás volt, hogy a személyzet karácsonykor kis csomagot kapott, az arra tévedő koldusoknak a csomag mellé öt pengő is járt.

- Miért kapnak a koldusok többet, mint mi? - kérdezték.

- Neked fiam szakmát adok - szólt a válasz.

Ennek szellemében kívánunk tevékenykedni, hogy mi valóban szakmát adjunk tanulóinknak.

Az iskola hagyományrendszere

Az iskola hagyományrendszerének életben tartása az iskolavezetés, a tantestület és az ODB feladata.

Az iskola névadója, Gundel Károly emlékének tisztelete, életművének ápolása. Kapcsolattartás a Gundel családdal.

Iskolai ünnepek. Nemzeti ünnepeink és iskolai hagyományaink ápolása.

- hivatalos nemzeti ünnepekről iskolai szintű megemlékezések
  - március 15.
  - október 23.
- iskolai ünnepek
  - tanévnyitó
  - végzős tanulók ballagása
  - tanévzáró
- iskolai rendezvények
  - verébavató (az elsősök iskolai polgárrá fogadása)
  - megemlékezés iskolánk névadójáról
  - szalagavató bál
  - diáknapi
  - Gundel napok - iskolai tanulmányi versenyek
  - Nemzetközi Ifjúsági Gasztronómiai Verseny
  - egészség- és információs nap
- osztályszintű rendezvények
  - október 6-i megemlékezés
  - Holocaust emléknapi
  - a kommunizmus áldozatainak emléknapija
  - a nemzeti összetartozás napja
  - tanulmányi kirándulások
  - klubdelutánok
  - karácsonyi ünnepek

A tanulmányi munkához kapcsolódó hagyományos rendezvények.

- iskolai tanulmányi versenyek meghirdetése, és azokra való felkészülés,
- központi tanulmányi versenyekre való felkészülés
  - OSZTV,
  - SZKTV,
  - OKTV
  - egyéb országos versenyek
- kerületi és fővárosi versenyeken való részvétel
- idegenforgalmi, szakmai, történelmi és nevezetes évfordulók kapcsán kiállítások, bemutatók szervezése és rendezése az aulában

Az iskolai élet színesítését, az iskolához való kötődést szolgáló hagyományok.

- Péchy Blanka emléknapi - a Beszélni nehéz körök országos találkozója az iskolai kör szervezésében
- Aranykönyv (Gundel emlékkönyv)
- Mikulás buli és Teaház

- Ballagó buli és Teaház
- tanulók bevonása az iskolai tömegsportba
  - asztalitenisz, atlétika, kosárlabda, aerobik, fitness
- ODB titkárok évenkénti nyári továbbképző, felkészítő tábora
- öntevékeny diákkörök működtetése.

Jutalmazási hagyományok. A tanulók évenkénti jutalmazásának alapelvei:

- egyéni
  - kiemelkedő tanulmányi eredményért
  - országos tanulmányi versenyen elért helyezéért
  - az iskolai ill. osztályközösségért végzett munkáért
- csoportos
  - iskolai ünnepség megszervezéséért
  - sportteljesítményért
  - iskolai és egyéb tanulmányi versenyen elért helyezéért.

A jutalmakat, mely lehet oklevél, könyv, egyéb tárgyjutalom, iskolai rendezvényeken, ballagás és tanévzáró ünnepély alkalmával adjuk át. A ballagáson a tagozatok egy-egy kitüntetett diákja átveszi az iskola **emlékplakettjét**, melyet a tanulmányi időszak alatt az iskolaközösségért végzett munkáért, jó tanulmányi eredményért és példamutató magatartásért ítél oda az iskolavezetőség. A kitüntetett diákok szalagot kötnek az iskola zászlójára.

Az iskola dolgozóit érintő hagyományok:

- ünnepi ebéd karácsonykor és a pedagógusnap alkalmából
- mikulás ünnepség szervezése a dolgozók gyermekei részére
- dolgozói kirándulás szervezése
- dolgozói vacsoraest szervezése
- nyugdíjas munkatársak meghívása rendezvényekre

Képzési kínálat

Két tanítási nyelvű idegenforgalmi képzés 9 -13. évfolyamon

Nyelvi előkészítő évfolyamos vendéglátó szakközépiskolai képzés 9 – 13. évfolyamon

Vendéglátó szakközépiskolai képzés 9 - 12. évfolyamon

Turisztikai szakközépiskolai képzés 9 - 12. évfolyamon

Vendéglátó és turisztikai szakképzés

Felnőttoktatás és képzés keretében vendéglátó és turisztikai szakképzés

Felnőttoktatás és képzés keretében középiskolai képzés 11 – 12. évfolyamon, szakmai képzések cukrász, pincér, szakács és idegenvezető képzés.

Szakképzés az Országos Képzési Jegyzékről (OKJ) szóló 7/1993. (XII.30.) MÜM rendelet és az ezt módosító rendeletek szerint.

2013 szeptemberétől belépő képzések:

OKJ-ben szereplő szakképesítés		
Megnevezése	azonosító száma	évf. száma
cukrász	34 811 01	3
pincér	34 811 02	3
szakács	34 811 03	3
idegenvezető	54 812 01	2
vendéglátásszervező-vendéglős	52 811 02	2
vendéglátó-üzletvezető	35 811 02	1
turisztikai szervező, értékesítő	54 812 03	2

Képzési rendszer**Helyzetelemzés**

Az iskola fennállása alatt komoly nehézségekkel kellett megküzdeni, amelyek napjainkban is gondot okoznak:

- az épület elhasználódása
- az állandóan átszerkesztett és gondolatilag nem egymásra épülő tankönyvek
- az oktatáspolitikai koncepciók sűrű változtatása (NAT, kerettanterv)
- az egyre alacsonyabb tudásszinttel érkező tanulók
- a középiskolai felvételi rendszer változásai.

A különböző követelményeket támasztó általános iskolákból érkezett tanulókat "szintre hozni" (szakmailag - és általános műveltségben is - felkelteni az érdeklődésüket), segíteni, hogy megtalálják a helyüket a vendéglátásban és az idegenforgalomban, nem könnyű feladat.

Felvétel

Iskolánk a hozzánk jelentkező nyolcadik osztályos tanulóknak felvételi vizsgát tart, mely írásbeli vizsgából és szóbeli meghallgatásból áll.

Az írásbeli felvételi a középfokú felvételi eljárást meghatározó jogszabályok által szabályozott rendben és időben történik anyanyelv és matematika tantárgyakból.

A felvételi részletes követelményei minden tanévben október 31-ig kihirdetésre kerülnek az iskola honlapján és a faliújságon.

A felvett tanulók egészségügyi alkalmassági és pályaalkalmassági vizsgálaton vesznek részt.

Az iskola képzési rendszerét az igényes közismereti oktatás mellett, a széles körben megalapozott szakmai előkészítésnek és szakmai képzésnek kell jellemeznie a jövőben.

Szakközépiskolában

Két tanítási nyelvű a turisztikai ágazatban:

- 9.Kny évfolyam: a nyelvi előkészítő év
- 9-10. évfolyam: szakmai orientáció és közismereti képzés
- 11-12. évfolyam: szakmai alapozó oktatás, két tanítási nyelvű érettségire és továbbtanulásra felkészítő szakasz
- szakképző évfolyam: OKJ szerinti szakképző év, felkészítés a hatályos OKJ szerinti szakmák szakmai tárgyainak tanításával a szakmai vizsgára.

Nyelvi előkészítő osztály, a vendéglátó ágazatban

- 9.ny évfolyam: a nyelvi előkészítő év
- 9-10. évfolyam: amelyet a kb. 15 %-os szakmai orientáció mellett a 85 %-os közismereti képzés jellemez. A nyelvi képzés emelt óraszámban folyik.
- 11-12. évfolyam: az érettségire és a továbbtanulásra, a szakmaválasztásra felkészítés szakasza, amelynek jellemzője a 75 %-os közismereti és a 25%-os szakmai előkészítő oktatás.
- szakképző évf.: A szakmai képzés szakasza, amelynek feladata az OKJ-ban szereplő szakmai tantárgyak tanításával felkészítés a szakmai vizsgára.

Négy éves szakközépiskola a vendéglátó és turisztikai ágazatban

- 9-10. évfolyam: amelyet a kb. 15 %-os szakmai orientáció mellett a 85 %-os közismereti képzés jellemez, megvalósítva a felzárkóztatást és a szintre hozást.
- 11- 12. évfolyam: az érettségire és a továbbtanulásra, a szakmaválasztásra felkészítés szakasza, amelynek jellemzője a 75 %-os közismereti és a 25%-os szakmai alapozás.
- szakképző évf.: a szakmai képzés szakasza, amelynek feladata az OKJ-ban szereplő szakmai tantárgyak tanításával felkészítés a szakmai vizsgára.

Szakiskola a vendéglátó ágazatban

- 9 – 11. évfolyam három éves szakképzés, a képzési idő egyharmadában közismereti órákkal
- 11-12. évfolyam befejezett közismereti képzés birtokában két éves szakmai képzés

A sajátos nevelési igényű tanulók szakképzése

A Gundel Károly iskolába felvehetőek azok az SNI, vagyis sajátos nevelési igényű diákok, akik 2011. évi CXC. Törvény a köznevelésről 4. § (25.) bekezdése alapján meghatározott diagnózisúak közül megfelelnek a szakmai alkalmassági szempontoknak.

A 2011. évi CXC. Törvény a köznevelésről 4. § (25.) értelmében sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján

- a) az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy

- beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,
- b) autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A fenti fogyatékosági kategóriákba tartozó gyerekek közül felvételre kerülhetnek: **hallássérültek**, ha a halláskárosodás **enyhe fokú (25-40 dB közötti)**, **beszéd fogyatékosok és a pszichés fejlődés zavara miatti részképesség zavarokkal küzdők** (diszlexiások, diszgráfiasok és diszkalkuliások).

Sajátos nevelési igényű neveléshez és oktatáshoz szükséges feltételek:

- a gyermek, tanuló iskolai neveléséhez és oktatásához, a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus foglalkoztatása, a neveléshez és oktatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyv és más segédletek;
- iskolai neveléshez és oktatáshoz a képzési kötelezettséghez, az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkoztatáshoz szükséges szakirányú végzettségű gyógypedagógus foglalkoztatása; a foglalkoztatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyv, valamint a tanuló részére a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása.

Az oktatási tevékenységet kiegészítő, támogató tevékenységek:

- I. Beszéd fogyatékos és minimális hallássérüléssel rendelkező gyerekek rehabilitációs foglalkozásai:
  1. Kommunikációt, anyanyelvi készségeket fejlesztő foglalkozások
    - Szókincs bővítés
    - Nyelvhelyesség fejlesztés (verbális és írásbeli)
    - Szövegértési gyakorlatok
    - Önálló szövegalkotási gyakorlatok
    - Rövidtávú Auditív memória tréning
    - Hallási figyelemfejlesztés
  2. Személyiségfejlesztés:
    - Önismeret, reális önbizalom kialakítása
    - Gátlások oldása, kisebbségi érzés kompenzálása
    - Relaxációs gyakorlatok
    - Koncentrációs gyakorlatok
- II. Pszichés fejlődés zavaraiából származó részképesség zavarok esetén:
A megfelelő logopédiai reedukációs ellátás.

Vizsgák:

Érettségi vizsga: a 12. ill. (kifutó rendszerben) a 13. évben jelentkezik a tanuló az érettségi vizsgára, amelyen számot ad tudásáról a szabályzatban előírt kötelező és szabadon választható tantárgyakból, az általa választott szinten.

Szakmai vizsga: az OKJ központi programokban előírt követelmények teljesítése esetén szervezzük a szakmai vizsgákat.

A vizsgák szervezésének dokumentumai:

- Érettségi vizsgaszabályzat
- Szakmai és vizsgáztatási követelmények
- A szakmai vizsgáztatás szabályai

Tantárgyak, tantárgyrészek minősítése alóli mentesítések:

A tanuló valamely tantárgyból/tantárgyakból vagy tantárgyrészből minősítés alóli mentesítésre jogosult, ha a szakértői véleményben ez megfogalmazásra került.

Ebben az esetben a tantárgy ismeretanyagát idői és tartalmi intervallumában egyéni program szerint módosítani kell (2011. évi CXCV. Törvény a köznevelésről 47. §). Az egyéni fejlesztési tervet a tantárgyat tanító pedagógus készíti a gyógypedagógus iránymutatásai alapján. Az egyéni fejlesztési napló vezetése az osztályt tanító pedagógus feladata.

A módosítás rövidebb időben megvalósítható programot kell, hogy tartalmazzon, hiszen ahogy a rehabilitáció sikeressége elősegíti a fejlődés felgyorsulását, a kompenzációs tevékenység hozzájárulhat ahhoz, hogy a tanuló a megsegítések mellett abban a tempóban tanulja a tantárgyat, amely megegyezik az évfolyam programjával. Cél tehát az egyéni programban a felzárkóztatás megvalósítása, a tanuló legoptimálisabb fejlődésének biztosítása.

Érettségi vizsgán alkalmazható alternatívák (módosított 100/1997. (VI.13.) Korm. Rendelet az érettségi vizsgaszabályzatról)

Ha a vizsgázót a 2011. évi CXCV. Törvény a köznevelésről 56. §-a alapján a kötelező érettségi vizsgatantárgynak megfelelő tantárgyból mentesítették a középiskolában az értékelés és minősítés alól, helyette a választott vizsgatantárgyból tesz érettségi vizsgát (6.§ (6))

Az írásbeli vizsgán a vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján:

a) az írásbeli feladatok kidolgozására rendelkezési időt legfeljebb egy órával (60 perc) meg kell növelni

b) lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt (pl. számológép, írógép) használja

c) engedélyezni kell, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli beszámolót tegyen.

Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsga részből áll, két vizsgatételt kell húznia és kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése után legalább tíz perc pihenőidőt kell adni.

A pihenőidő alatt a vizsgaterem nem hagyható el (37.§ (3))

Szóbeli vizsgán vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a vizsgatárgyanként biztosítandó gondolkodási időt (35.§) legfeljebb húsz perccel meg kell növelni,

b) engedélyezni kell, hogy szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen.

Ha a vizsgázó szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tesz, a vizsgatétel kihúzása után, külön helyiségben, felügyelő tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat készítésére középszintű vizsga esetén harminc, emelt szintű vizsga esetén negyven percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó kérésére a kérdező tanár felolvassa (37.§ (2)).

Szakmai vizsgán alkalmazható alternatívák

315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól

Szakmai vizsgán a sajátos nevelési igényű tanuló részére biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt,

Írásbeli beszámolók során lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök használatát,

Az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval történő felváltását,

Ebben az esetben az írásbeli vizsgarész követelményeinek szóban tehet eleget.

A szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását,

Ebben az esetben a szóbeli vizsgarész követelményeinek írásban tehet eleget.

Szakmai vizsgán a mentesítések nem alkalmazhatóak, a jogszabályban előírt követelményeknek kell eleget tenniük.

3. Az iskola környezete

3.1. Helye a főváros közoktatási rendszerében

Iskolánk jelentős szerepet tölt be a főváros szakképzési rendszerében több szempontból is:

- az ország első középvezetőket képző szakmai intézménye volt az 1952. évi alapítástól egészen az 1960-as évek közepéig, a szakközépiskolák rendszerének bevezetéséig (a rendszer kibővítéséig)
- az eltelt több mint hatvan év alatt sok olyan szakembert bocsátott ki az iskola, akik ma nagyvállalatok, cégek és vállalkozások vezető munkatársai, tulajdonosai
- az iskolának mind a szakmában (munkaerő-piaci oldalról), mind pedig a szülők és a tanulók között (igény oldalról) van hírneve és rangot jelent a "GUNDELBE" járni
- beiskolázási körzetünk gyakorlatilag Budapest egész területe, valamint az agglomerációs térség.

Szociológiai környezete

Földrajzi-területi adottságok: az iskola a Ferencvárosban található, amelyre az ipari jelleg és az ebből adódó társadalmi determináltság a jellemző.

A kerület oktatási intézményekkel ellátott, a teljes vertikummal - óvodától az egyetemig.

Az iskola környezetére jellemző társadalmi adottságok:

- lakótelepi környezet
- megszűnő ipari létesítmények, elszegényedés
- épülő út- és kereskedelmi hálózat, amely együtt jár a zajártalom (M5 bevezető szakasza) és a kommerciális ártalom növekedésével.

Az iskola beiskolázási területe, lehetősége ennél nagyobb, de a szociális összetétel nagyjából megegyezik a kerületivel.

Szociális környezeti szempontból meghatározó a szülői háttér és annak iskolázottsága.

Az agglomerációból beiskolázottak szociális háttere az iskola választással kapcsolatosan két pólusú:

- a kevésbé iskolázott szülő a perifériára szoruló gyerekének jó szakmát akar biztosítani, így választja, tanácsolja az iskolát
- a városból kiköltözött tehetősebb réteg anyagi hátterére, beosztására alapozva választja az iskolát.

Gazdasági környezete

Az iskola gazdasági környezetét az előző pontban ismertettük. Ezen a helyen azért ki kell emelni, hogy a Ferencvárosi Önkormányzat rehabilitációs törekvéseivel összhangban a kerületben egyre több színvonalas vendéglátóipari egységet építenek, nyitnak meg, ami a gazdasági környezetet javítja.

Munkaerő-piaci környezete

A felvett tanulók átlagos képességük. Az iskola beiskolázási lehetőségei az átlagosnál jobbnak mondhatók - a jelentkezők számát tekintve - de a tanulók tudásszintje nagyon heterogén, az utóbbi években egyre alacsonyabb színvonalú.

Az oktatás "piacosítása" egyre nagyobb kihívást jelent számunkra, meg kell küzdenünk a pénzdíjas oktatási formákkal, valamint az egyre szaporodó hasonló képzésre áttérő középfokú intézményekkel.

Az iskola soha nem tekintette magát "elit" iskolának. Mindig az volt, és a jövőben is az lesz az alapvető célkitűzésünk, hogy jó szakembereket adjunk a szakmának, akik megfelelő általános ismeretanyaggal és kulturáltsággal is rendelkeznek.

Az iskola képzési színvonalának egyik minősítője a különböző szakmai versenyeken elért jó eredményei.

Mindezeknek köszönhető, hogy végzős tanulóink jó helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Elhelyezkedési problémák (amennyiben a végzett tanuló dolgozni akar), nincsenek.

3.2. Az iskola tanulói közössége

Szülői háttér

Számottevő a csonka vagy sérült családból származó diákok aránya, valamint emelkedik a rendezetlenséggel jellemezhető családok száma is.

A szülők munkanélkülisége az iskola számára egyszerre értelmeződik anyagi, szociális, (alacsony jövedelem, rossz lakásviszonyok, létminimum alatti élet, züllött életmód, alkoholizáló szülő) és értékrendbeli problémaként. Gyakran a szülők teljes energiáját felemészti a létminimum megteremtése, s gyermekére már nem marad idő, figyelem, türelem. A családi nevelés hiányát mutatja, hogy alapvető illem- és erkölcsi szabályokkal nincsenek tisztában a tanulók, melyek hiánya a közösségben napi konfliktushelyzetek kialakulásához vezet.

Sikerés vállalkozók, anyagi jólétben élők esetén is vannak problémák.

A munkanélküli és rossz anyagi helyzetű családokban élő tanulók említésének problémáihoz képest kisebb arányban, de megjelentek a sikeres vállalkozói réteg gyermekei is a tanulási-magatartási zavarokkal jellemzett tanulók között. Az egyik gond, ha a szülő túl magasra teszi a mércét, elvárásainak a gyerek nem tud megfelelni legnagyobb igyekezete ellenére sem. A másik eset, amikor a szülő mindent pénzen megvehetőnek tart, még az iskolai teljesítményt is. Ezek a tanulók rendkívül jól ismerik jogaikat, de kötelességeiket nem.

A gyerekek nevelésére a családban egyre kevesebb energia és figyelem jut, a szeretet hiánya, közömbösség, érdektelenség veszi körül otthon a diákokat. Ehhez társulhat a rendszeres számonkérés, ellenőrzés vagy a nyugodt tanulás lehetőségének a hiánya.

Tanulóinknak kb. felére jellemző, hogy szülei követik iskolai munkáját, megjelennek a szülői értekezleten és a tanári fogadóórákon.

Lakóhely szerinti megoszlás

Az iskola tanulói elsősorban a főváros területéről jelentkeznek felvételre, de jelentős arányt képviselnek - mintegy 25-30 % - a város vonzáskörzetéből felvett tanulók is.

3.3. Neveltségi szint

A hozzánk kerülő tanulók neveltségi és intelligenciaszintje fokozatosan csökkenő tendenciát mutat. A lehetséges okokat a szülői házzal és a kapcsolattartással foglalkozó fejezetben elemeztük. Ezért is dolgoztuk ki pedagógiai programunkban igen részletesen a neveléssel foglalkozó témakört, hogy amit lehet, még középiskolás korban pótoljunk és beépítsünk személyiségükbe, alapvető erkölcsi és etikai fogalmaik kialakuljanak és sajátjukká váljanak.

3.4. Pályaválasztási motiváció

A szülők és tanulók számára iskolánkat vonzóvá teszi szakmai hírneve. Családi hagyományként is sokan jelentkeznek hozzánk. A két tanítási nyelvű idegenforgalmi szak egyik vonzereje a nyelvtanulás lehetősége, de legalább olyan fontos a szakmával kapcsolatosan kialakuló érdeklődésük. Vannak, akik határozott elképzeléssel, szakmatanulás céljából jönnek az iskolába, s sajnos meglepetésként éri őket, hogy a szakmát igazán csak az érettségi után tanulhatják. Akiknek nincs tudatos pályaválasztási elképzelése, azoknak segít dönteni a képzés orientáló szakasza.

3.5. Tanulási attitűd

Általános tapasztalat, hogy a problematikus diákok körében nem divat a tanulás, a jelenlegi társadalmi, gazdasági környezet is csak hangzatos szavakkal ösztönöz erre, a tudásnak nincs igazi értéke. Az alacsony életszínvonallal rendre együtt jár a kulturális igénytelenség. A szociálisan hátrányos családból a diákok passzív magatartást, "kis kettes" szemléletet hoznak magukkal. A szülői érdektelenség szükségszerűen párosul a tanulói érdektelenséggel, ennek következménye az iskolához és a tanulóhoz való negatív hozzáállás.

3.6. Továbbtanulási szándék

A két tanítási nyelvű idegenforgalmi tagozaton a diákok elsődleges célja, hogy felsőfokú intézményben tanulhassanak tovább. A tanulók 90%-a jelentkezik, 50-60% elsősre be is kerül, a többiek is valamilyen területen tovább képezik magukat.

A vendéglátó szakközépiskolában végző tanulóinknak kb. 30-40%-a tervez továbbtanulást felsőoktatási intézményben, ám ez a célkitűzés már nem mindig reális. Szorgalmuk nem mindig elég a kitűzött cél elérésére. 10-20%-nak sikerül a felvételi, többségük (kb. 50%) iskolánk szakiskolai tagozatán folytatja tanulmányait.

A szakiskolát végzett tanulóink nagy része célul tűzi maga elé az érettségi megszerzését. Erre is van lehetőség esti tagozaton a 11. évfolyamon, szakközepes osztályban folytathatják tanulmányaikat.

3.7. Diákönkormányzat

Az azonos évfolyamra járó, egy tanulócsoportot alkotó tanulók alkotják az osztályközösséget. Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt ezzel a feladattal az igazgató bízza meg. Az osztályfőnökök osztályfőnöki tevékenységüket munkaköri leírás alapján végzik.

Az osztályközösség tagjaiból az alábbi tisztségviselőket választja meg:

- osztálytitkár,
- gazdasági felelős,
- képviselő az iskolai diákönkormányzat vezetőségébe.

A tanulók, a tanulóközösségek és diákkörök érdekeinek képviseletét az iskolai diákönkormányzat látja el.

- Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik.
- Az iskolai diákönkormányzat a jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik.
- Az iskolai diákönkormányzat tevékenységét a saját Szervezeti és Működési Szabályzata szerint folytatja.
- Az iskolai diákönkormányzat munkáját segítő nevelőt a nevelőtestület egyetértésével, az igazgató bízta meg.
- Évente legalább egy alkalommal össze kell hívni az iskolai diákközgyűlést, melyen a tanulókat tájékoztatni kell az iskolai élet egészéről, az iskolai munkaterről.

3.8. Az iskola meglévő kapcsolatrendszere

Kapcsolat a fenntartóval

Alapvetően a jogszabályok határozzák meg a fenntartó és az intézmény kapcsolatrendszerét. 2015-ben alapvető változás történt, megalakultak a szakképzési centrumok, intézményünk a Budapesti Vendéglátóipari és Humán Szakképző Centrum tagiskolájaként működik tovább. A fenntartói jogokat az NSZFH gyakorolja

Kapcsolat más intézményekkel

Az iskola külső kapcsolatai a következő területeken jelentkeznek:

- a gazdálkodó szervezetek és azok érdekképviseleteivel kialakított kapcsolat: egy szakképző intézmény életében meghatározó a gazdálkodó szervezetekkel való kapcsolat, részben a tanulók gyakorlati képzésének biztosítása, részben a tanárkollégák szakmai tájékozódása, és nem utolsósorban az iskola támogatása érdekében

- a Budapesti Gazdasági Főiskola Vendéglátó és Idegenforgalmi karával való kapcsolat: húsz éve az iskola a főiskola tanár és szakoktató szakos hallgatóinak gyakorlóiskolája. Az elkövetkező időben megbeszéléseket folytatunk a főiskola vezetőivel, hogy az iskola hogyan kapcsolódhat be az akkreditált felsőfokú képzésbe.

Tanáraink - amellett, hogy ellátják vezetőtanári tevékenységüket - részt vesznek a főiskola szakdolgozatainak konzulensi és bírálói munkájában.

- az iskolai szakmai tanárai jelentős munkát végeztek az BKIK irányításával a szakmacsoport (vendéglátás, idegenforgalom) központi programjainak és követelményrendszereinek kidolgozásában, bírálatában

- az iskola jelenleg a következő szakmai és iskolai szervezeteknek a tagja, amelyet a folyamatos szakmai ismeret és kapcsolatrendszer fenntartása érdekében a továbbiakban is meg akarunk tartani:

- Magyar Szállodaszövetség
- Idegenforgalmi Munkaadók Szövetsége
- Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Iskolák Szövetsége
- Két Tanítási Nyelvű Iskolák Egyesülete

- Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara
  - AEHT - Európai Idegenforgalmi Iskolák Szövetsége
  - ESHA - Európai Szakképző Iskolák Szövetsége
- az iskola jó kapcsolatokat ápol hazai és külföldi, hasonló vagy azonos képzési céllal működő intézményekkel, ezt tükrözi a Gundel-napok keretében megrendezett Nemzetközi Gasztronómiai Verseny, ahol partneriskoláink évről-évre nagy sikerrel, igen színvonalas szakmai munkával szerepelnek.

A) NEVELÉSI PROGRAM

4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Az 1998-as tanévtől kezdődően hangsúlyozottabbá vált a már sokszor hangsúlyozott alapelv: a nevelés és az oktatás egysége, amelyet két oldalról közelíthetünk meg. Egyrészt a tantárgyak ill. műveltségi területek tantervei, amelyek a tantárgyakhoz kapcsolva határozzák meg a feladatokat, a követelményeket, másrészt a nevelési program, amely a tanulók személyiségének fejlesztését tűzi ki célul. Eredményt azonban csak akkor érhetünk el, ha a kettőt egységes pedagógiai folyamatnak tekintjük, hiszen a kettő kölcsönösen feltételezi egymást.

A program készítésénél figyelembe kell venni tanulóifjúságunk pszichikai fejlődésének szakaszait. A 15-16 éves kor a pszichikus serdülés tetőzésének kora, a 17-19 éves kor az ifjúkor, a felnőtté válás kezdete. Mindkét periódus döntő hatással van az egyén további fejlődésére, a felnőtt személyiség kialakulására. Figyelembe kell vennünk, hogy tanulóink, akik a legkülönbözőbb általános iskolából érkeztek, felkészültségük és a tanulás iránti igényességük szempontjából nagyon különbözőek. Jelentős számban vannak azok, akiknek az írás, az olvasás, a matematika komoly nehézséget okoz. Ez a tudás és képességhiány is hátráltatja a tanulást.

Az iskola egyik alapvető célja, hogy az intézmény valamennyi tagozatán korszerű, általános és szakmai műveltséggel, szakmaszeretettel rendelkező, gyakorlati életre felkészült középfokú szakembereket képezzen. A fiatalok alkalmasak legyenek a továbbtanulásra, az élethosszig való tanulásra, tudásukkal, képességükkel, erkölcsi és fizikai tulajdonságaikkal megfeleljenek az igényes elvárásoknak.

Nevelő oktató munkánk során feladataink végrehajtásában, intézkedéseink meghozatalakor a gyermek érdekét kell figyelembe venni.

Kerülni kell minden hátrányos megkülönböztetést bármilyen okból. (Hátrányos megkülönböztetésnek minősül minden olyan – közvetlen vagy közvetett – különbségtétel, kizárás, korlátozás vagy kedvezés, amelynek célja vagy következménye a közoktatás terén az egyenlő bánásmód megszüntetése vagy akadályozása, továbbá a gyermek, tanuló zaklatása).

Az esetleges hátrányos megkülönböztetés következményeit a törvényben szabályozott eljárások keretében kell orvosolnunk, oly módon, hogy az ne járjon más gyermek, tanuló, jogainak megsértésével csorbításával.

Az oktató nevelő munkánk során a tanuló érdekében a szolgáltatásokat megfelelő színvonalon biztosítjuk, úgy hogy annak igénybevétele ne jelentsen számára aránytalan terhet.

A tanulók ügyeiben méltányosan, humánusan, valamennyi tényező figyelembevételével, a többi gyermek, tanuló érdekeinek mérlegelésével, a rendelkezésre álló lehetőségek közül számára legkedvezőbbet választva kell dönteni

Emberi mivoltunk nem egyenlő képességeink összességével

Az iskolánkban folyó pedagógiai munka, a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének magas színvonalon történő, minőségi fejlődését, fejlesztését állítja a középpontba.

Intézményünk gyermek- és személyiségközpontú, alapelve a tanulók személyiségének tiszteletben tartása, az integráltan nevelt SNI tanulók esetében a sérülés minőségétől független befogadás, valamint a gyermekek és őket nevelő családjaik feltételek nélküli elfogadása.

Inkluzív (befogadó) intézményünk légköre demokratikus és pozitív, humánus odafordulással koordinálja a gyermekek gazdag interakcióira épített együtt-munkálkodását. A család partnerré válásának elérésére való törekvéseink a pedagógiai folyamatok szerves részét képezik.

Az eredményes tanulás megvalósítása érdekében megfogalmazott alapelvünk, a tanulók megismerésének szükségletét és az erre épített készség, képesség fejlesztést is tartalmazza.

A gyerekek aktív közreműködése nélkül nincs tanulás

Aktív és konstruktív ismeretszerzést valósítunk meg, komplex személyiségfejlesztő és nevelő módszerekre építve. A tanuló közösségek és tanárok egyaránt szolidárisak a különböző eltérő fejlődést mutató gyerekekkel, akik számára a gyakorlat orientált tevékenységekkel készítjük elő a társadalmi mobilitást.

Pedagógusaink hivatástudata magas szintű, munkavégzésükre a tudás átadás terén a gyerekek érdeklődésének felkeltése jellemző.

A pedagógiai munka empatikus légkörben, széleskörű motivációs eszköztárra építve, a sajátos nevelési igények és az egyéni haladási tempó maximálisan figyelembe véve történik.

Az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítésére törekszünk, amely a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével valósul meg.

A mindennapi életben hasznosítható ismeretekre van szükség

Az ismeretelsajátítás alapelve, hogy a nevelő-oktató munka színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Életszerű ismeretek tanítására és a kooperatív és kommunikatív oktatási módszerek bevezetésére fordítjuk a hangsúlyt, amelyek biztosítják a gyerekek változatos tevékenységét. A tantárgyak integrációjának elvén megvalósított gondolkodási kultúra művelésére és az önművelés igényének és szokásának kialakítására törekszünk

Minden gyermek sikerélményhez juttatását, a tanulás megszerettetését és a belső motiváció kiépülését tartjuk az iskolai munka egyik legfontosabb alapelveként.

Differenciált, az egyéni fejlettségi szinthez és a sérülés specifikusságára irányuló terápiás és rehabilitációs, továbbá felzárkóztató és fejlesztő foglalkozásokat biztosítunk az intézményi élet során.

Szociokulturális hátrányokból származó hiányosságok pótlása, az esélyegyenlőség biztosítása

A tehetséggondozással megvalósított felzárkóztatás azt az alapelvünket támasztja alá, hogy minden gyermekben megtalálhatóak azok a képességek, készségek, amelyek továbbfejlesztésével kompenzálhatóak a hiányosságai. A különféle területeken megmutatkozó tehetségek felismerése és támogatása a pedagógiai munka alapelve.

Komprehenzív pedagógiai törekvéseink, a leghaladóbb társadalmi integrációs alapelveknek megfelelően valósulnak meg. A fenti prevenció és korrekció ellátás biztosításával, a hátrányos helyzetű gyerekek számára a többségi iskolánkban történő integrációt valósítjuk meg.

A tehetség felismerése és az önkifejezés, önmegvalósítás lehetősége

A tehetséggondozás kiemelt helyet kap alapelveink között, így fontos szempont, hogy a tehetség felismerését, megmutatkozás lehetőségét biztosító nevelő-oktató munka valósuljon meg. Ennek érdekében iskolánk szakmai ösztöndíj rendszer indításával biztosítja a megmutatkozó tehetségek felismerését és fejlesztését.

A szabadidős tevékenységekben az extrakurrikuláris programok biztosításával, szakkörök, önképzőkörök, iskolán kívüli kulturális programok keretében lehetőséget biztosítunk a tanulók önmegvalósítási és a pozitív énkép kialakítását lehetővé tevő önismereti tevékenységének.

Személyes példamutatás és hiteles viselkedés kultúra

Az intézményi kommunikációs kultúra alapelveit a tanulókkal közösen körvonalaztuk. Kérésükre került megfogalmazásra a pedagógusok példamutatását és hitelességét előtérbe állító, harmonikus interakciókra és egyenrangú kommunikációra építő iskolai kapcsolatrendszer alapelve.

5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az értelmi nevelés

Fontos, hogy a tanulók logikus (ok-okozati, következtető, általánosító) gondolkodásmódja kialakuljon a képzés idején. Ennek segítségével a természeti és a társadalmi törvényeket, a fejlődés törvényeit képesek legyenek elsajátítani. A tanulóktól már nemcsak azt kívánjuk meg, hogy értelmükkel felfogják egy-egy törvényszerűség helyességét, hanem képesek legyenek annak indokolására, bizonyításának levezetésére és fokozatosan alakuljon ki bennük az elméleti kérdések iránti érdeklődés.

Célok:

- a tudásbeli különbségek felszámolása, megfelelő szintre hozás
- a tanulási technikák elsajátíttatása és eredményes alkalmazása
- a megfigyelőképesség fejlesztése
- a logikus értelmezés gyakorlása, amely fejleszti az emlékezőképességet és a gondolkodást
- a tanuló képes legyen összefüggések felismerése
- az absztrakt gondolkodás megteremtéséhez a képzelőerő, az alkotó képzelet fejlesztése
- a reális önértékelés, önismeret kialakítása

A megvalósítás útjai:

A tevékenység minden életkorban a személyiségfejlődés alapja. Elméletileg a tevékenységnek két formája van: a megismerő tevékenység és a cselekvés. A megismerő tevékenységgel tárgyi- elméleti ismereteket szerez a tanuló, míg a cselekvéssel változásokat hoz létre. Cél a megismerő és cselekvő tevékenység helyes arányának kialakítása. Ezért:

- Meg kell ismertetni a tanulókkal a különböző tanulási technikákat, a tantárgyi sajátosságok figyelembevételével

- A megfigyelőképesség fejlesztése. Erre különösen a természettudományi és a szakmai tárgyaknál van lehetőség. A megfigyelés a valóságról szerzett ismereteket igazolja, és az ismeretek alkalmazásának egyik fontos útja
- A mechanikus emlékezet mellett kerüljön előtérbe a logikus gondolatmenet. Gyakorlattal elérhetjük, hogy a feldolgozandó anyag rész alapvető gondolatát próbálják megragadni, logikus részekre bontani az egészet. A számonkérésnél ne csak a mechanikus reprodukálás érvényesüljön, hanem az elsajátított ismeretről a tanuló önállóan tudjon beszélni
- Ha a tanulót segítjük az összefüggések feltárásában, akkor szilárdabb tudást, az egységesebb szemlélet kialakítását biztosítjuk
- A képzelőerő fejlesztésének módja, amely elősegíti az absztrakt gondolkodást: érzékelés útján történő megismerés, konkrét tények megfigyelése, általánosítás, végül a törvényszerűségek lényegének megragadása
- A tanuló helyes önértékelése, reális szembesülése gondolkodásával, tevékenységével és magatartásával, alakító erőt jelent. Így tudják elfogadni önmagukat. Gyakorlatni kellő tapintattal, négy szemközti, vagy közösségi megbeszélésen lehet
- A logikus gondolkodásra való nevelés rendkívül időigényes, mégsem mondhatunk le róla. Amikor azt kell követelni növendékeinktől, hogy gondolkodjanak, a gondolkodást a tanárnak irányítania kell. A tanárnak érvelnie kell, ha szükséges vitatkozni, de nem szabad fölényesnek lennie, mert az elveszi a gyerekek kedvét a töprengéstől, a vitától
- Az óratípusok megválasztásánál figyelnie kell arra, hogy a tanuló értelmi erőit, aktivitását, gyors feladatmegoldó képességét, önállóságát a terhelés fokozásával növelje a tanár. A monoton óravezetés nem köti le a tanuló figyelmét, ezért inger szegényé válik.

Az erkölcsi követelmények és a humanizmus kialakítása a tanulóknál.

Az erkölcsös és a humanista magatartásra való nevelés kettős feladat elé állítja a tantestületet. Egyrészt úgy kell megszervezniük a tanuló életét, hogy az erkölcs és a humanizmus követelményét átéljék, másrészt azok mindennapi tapasztalatokká váljanak, beleértve a pedagógus személyes példamutatását. Tisztázniuk kell a tanuló előtt az erkölcs és a humanizmus tartalmát.

Célok:

- A tanuló váljék képessé a maga és mások magatartásának megítélésére
- Legyen tiszteltető, figyelmes és előzékeny a felnőttek, különösen az idősek iránt. Ha szükség van rá, bizalommal kérje ki segítségüket
- Tartsa természetesen, hogy a család tagjai a feladatokat egymás közt megosztják. Tisztelje és szeresse szüleit, fogadja el tanácsait. A maga véleményét tapintatosan, tisztelettel közölje. Vegyen részt a családi életben.
- Ismerje és sajátítsa el a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat
- Legyen határozott elképzelése saját közelebbi és távolabbi jövőjéről és sorsáról
- Legyen nyitott és toleráns más népek, kultúrák és szokások iránt
- Segítse elő és erősítse az osztályközösség, az osztály és az iskolai szintű diákszervezetek, önkormányzatok működését. Legyen természetes számára a segítségnyújtás
- Tisztelje a tulajdont. Ne rongáljon.
- Ismerje az igazi barátságot, tisztelje a másik nemet

- Tudja, hogy a párkapcsolat felelősségvállalást is jelent
- Álljon előtte távlatként a harmonikus családi élet, a gyermeknevelés, és legyen tisztában azzal, hogy ez nemcsak örömet, de gondot is jelent
- Tudja, hogy a humanizmus jellemzője az emberszeretet, segítőkészség, melynek alapja a tisztelet és a bizalom. Ismerje fel az emberi értékeket, az őszinteséget, a becsületességet, a szolidaritás szükségességét.

A megvalósítás útjai:

- A fiatalokkal fokozatosan elfogadtatni az erkölcsös és humanista gondolkodást és magatartást.
- Törekedni kell az emberi kapcsolatok gazdag kibontakoztatására, e kapcsolatok humanista jellegének biztosítására. Ennek színterei lehetnek:

egyéni beszélgetések
osztályfőnöki órák
szakkörök
iskolai rendezvények
előadássorozatok

A hazaszeretetre és értékmegőrzésre való nevelés követelményei

Az erre irányuló nevelésnek szolgálnia kell a fogalom megértését, a téves nézetek felismerését, az érzelmi átélést. A nevelésnek el kell érnie, hogy az ifjúság tudatában összekapcsolódják hazánk múltja, jelene és jövője. Ezt szolgálja:

- A szülőhely, a haza múltjának és jelenének megismertetése.
- A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése.
- A hazaszeretet erkölcsi, tartalmi kialakítása a megismerő és a közéleti szerepvállalás szükségességének felismerése.

Célok:

- A tanuló ismerje hazánk történelmét és kulturális örökségét
- Legyen büszke népművészeti és művészeti, tudományos és technikai alkotásainkra, hagyományainkra, elért eredményeinkre, becsülje meg azokat
- Ismerje, hogy a magyar tudósok és művészek mivel járultak hozzá az egyetemes haladáshoz és kultúrához
- Érdeklődése terjedjen ki a szülőföldre, a hazai táj megismerésére
- Ismerje fel a múlt haladó törekvéseinek összefüggését a jelen társadalom céljaival
- Tisztelje saját és más népek kultúráját, szabadságvágyát, alkotó munkáját
- Válgják meggyőződésévé, hogy a haza iránti szeretete nem fér össze más népek és kisebbségek lebecsülésével
- Ismerje az alapvető állampolgári jogokat és kötelességeket
- Ügyeljen anyanyelvünk tisztaságára.

A megvalósítás útjai:

- A történelmi múlt megismertetése, s ennek alapján a múlt és jelen összefüggéseinek felismerése. Ide tartozik az iskola múltjának a megismerése is.
- A tanulók is kapcsolódjanak be társaik "idegenvezetésébe". Kíséreljék meg a helytörténeti eseményeket az ország eseményeibe ágyazva feldolgozni és ismertetni. Erre a IX. kerület és Budapest története sok lehetőséget ad. A tanár tervezze meg a képzési idő alatt szervezendő, budapesti tanulmányi sétákat
- Minél több tanuló vegyen részt a Várostarténeti vetélkedőn
- Mind többen vegyenek részt a "Beszélni nehéz" szakköri foglalkozásokon.

- A nemzeti ünnepek megfelelő színvonalú rendezvényei igazi élményt jelentenek, fokozzák érzelmi kötődésüket nemzeti hagyományainkhoz
- Kiállítások rendezése az országról és népünk életéről. A múzeumlátogatások gazdagítják ismereteiket
- A tanulók aktívan kapcsolódnak be a nemzetközi projektek munkájába

A munkára nevelés követelményei

A munka elsősorban valamely külső tárgyra irányuló tudatos és tervszerű tevékenység, a tanulás viszont magára a munka végzőjére, a szubjektumra irányul és a tanuló személyiségjegyeit gazdagítja.

A tanulás munka, mert tervszerű, céltudatos erőfeszítést igényel. Iskolánkban a munkának kétféle változatáról beszélhetünk. Az egyik, mint szellemi tevékenység van jelen, a másik a fizikai munka, amit a gyakorlati foglalkozás során végeznek a tanulók. A kétféle munka azonban összetartozik, egymást erősítő, kiegészítő nevelő hatása van.

Az iskola pedagógiai munkájában különös figyelmet kell fordítani a tanítás-tanulás folyamatára. Sajnos tanulóink többsége nem érez késztetést az ismeretek pozitív megerősítésére, ezért is fontos, hogy minden lehetséges eszközt felhasználjunk, amely teljesítményképes tudást eredményez.

Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

Célok:

- A kommunikációs képesség fejlesztése
- Az önálló szóbeli, írásbeli kifejezőképesség fejlesztése
- A tankönyvön kívüli ismeretek szerzése (könyv, színház, tárlat, TV, rádió stb.)
- Az önálló felkészülést igénylő kiselőadások szorgalmazása.
- Az elvont gondolkodás fejlesztése, figyelembe véve az életkort
- Ismerje fel, hogy a tanulás is munka, és ez a fiatalok legfontosabb feladata
- Legyen tisztában azzal, hogy az elsajátított ismeretek élő tudássá akkor válnak, ha azokat a gyakorlatban is alkalmazni tudja
- Ismerje a tanulás helyes módszereit, legyen képes legyőzni az akadályokat
- Legyen tisztában azzal, hogy a mindennapi kis erőfeszítések vezetnek el nagy teljesítményekhez
- Legyen tekintettel társai munkájára
- Tudja, hogy az eredményes tanulás előfeltétele a fegyelmezettség
- A pályaaorientáció segítése
- A gyakorlati foglalkozást tekintse a tanulmányok szerves részének. Ismerje meg a munka során a kötelező egészségügyi, munkavédelmi szabályokat. Ismerje meg jövőendő szakmája társadalmi hasznosságát.
- Láss be, hogy érdemes tanulnia és tovább képeznie magát, mert hivatása betöltéséhez nemcsak szaktudásra, hanem általános műveltségre is szükség van
- A tanulók törekedjenek a konvertálható tudás megszerzésére. Olyan feladatok megoldására készítsük őket, amelyek erőfeszítést is igényelnek, így biztosítva a teljesítmény értékét.

A megvalósítás útjai:

- A helyes tanulási technika elsajátíttatása
- Látogassa a könyvtárakat, a szakköröket, hogy ismereteit kiegészítse, továbbfejlessze
- Gyarapíthatja ismereteit, ha szaktanárának irányításával gyűjtő, rendszerező, kísérletező feladatok végzésére vállalkozik.
- A képességek kibontakozását biztosítják, ha szellemi vetélkedőkön, pályázatok készítésében, tanulmányi és egyéb versenyeken vesz részt. Az iskola tanáraitól sok segítséget kaphat, ezt bizonyítják az országos versenyeken elért eredmények.
- A tanüzemben vagy az üzletekben végzett pontos, kitartó rendszeres munka edzi a tanulót. Az időnkénti nekibuzdulás helyett többet ér a jó erőbeosztást követő munkaritmus. Ezt gyakoroltatni kell tanulóinkkal, ez különös figyelmet igényel szaktanárainktól.
- Fontos, hogy tanulóinknál készséggé fejlesszük a kulturált munkavégzést, a munkaeszközök helyes kezelését, tisztán- és karbantartását, továbbá a helyes munkafogások elsajátítását.
- Fontos az elméleti ismeretek alkalmaztatása a gyakorlatban.
- A munka tervezésében és kivitelezésében fokozatosan érvényesítenünk kell az önállóságot.

Az esztétikai nevelés követelményei

Az esztétikai nevelés feladata, hogy minél mélyebb, értékesebb esztétikai élményeket keltsen a tanulóknak.

Célok:

- Értjük el, hogy tanulóink szeressék a szép környezetet, s maguk is vegyenek részt kialakításában.
- A tanuló külső megjelenésben is törekedjen az esztétikumra és a harmóniára.
- Értékelje a két nem harmonikus kapcsolatának, a rendezett családi életnek a szépségét.
- Törekedjék arra, hogy eljusson hazánk legszebb tájaira, ismerje a világ leghíresebb természeti és kulturális szépségeit.
- Értékelje az irodalmi művek, a képzőművészeti alkotások és a zenei művek szépségét. Tudja megkülönböztetni az értékes műveket az értéktelenektől.
- Találja meg a munkavégzésben az alkotó tevékenység örömét.
- Ügyeljen a nyelv szépségére. Beszéde, írása legyen kulturált. Kerülje a durva szavakat, kifejezéseket.

A megvalósítás útjai

- az esztétikai befogadó tevékenység fejlesztésében az egyszerűtől a bonyolultabb élmények átélésére kell törekednünk. Ez nemcsak a befogadó tevékenységet növeli, hanem elmélyíti az esztétikai élményt is.
- A pedagógus adjon lehetőséget közvetlen beszélgetésre: "miért szép?" egy táj, egy művészi alkotás, egy magatartás, az élet stb. A beszélgetés érintsen érzelmeket és formáljon véleményt.
- Az esztétikai nevelésre lehetőséget teremt:
  - a tárlatlátogatás,
  - film és színházlátogatás,
  - ünnepélyek szervezése,
  - a környezet szépítése.

- Gyakoroltatni kell a helyes magatartást a mindennapi társas érintkezésben és különleges alkalmakkor.

6. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

Közösségfejlesztés az osztályban:

- megismerkedés osztályfőnöki órán
- a tanulók szociológiai háttérének megismerése
- tájékozódás a közös érdeklődési területekről
- célok, feladatok megbeszélése, kijelölése
- közös tevékenységek: osztály szépítése, programok szervezése
- az iskola környezetének, a kerületnek a megismerése, Budapest nevezetességei
- színházlátogatások és a látottak megbeszélése
- bekapcsolódás az iskola közösségi életébe

Közösségfejlesztés az iskolában:

- a kilencedikes tanulók fogadása - ünnepélyes évnyitó
- Verébavató megszervezése és lebonyolítása
- iskolai ünnepélyek szervezése (a műsorok próbái idején a különböző osztályok tanulói megismerkednek, s kapcsolatokat alakítanak ki egymással)
- az iskolai hagyományok ápolása (Szalagavató-bál, Ballagás,)
- a Gundel-napokon való aktív részvétel, tanulmányi és szakmai versenyek szervezése
- sportversenyeken való részvétel, szurkolás az iskola csapataért
- egységes megjelenés az ünnepélyes alkalmakkor
- az iskola történetének, híres tanárainak és diákjainak megismerése

A beilleszkedési magatartási nehézségeket szolgáló tevékenységek

Szűrés: a szülő, tanuló, osztályfőnök, szaktanár jelzése valamint az egészségügyi szakemberek felismerése alapján történik.

Együttműködés a segítő szakemberekkel: a szűréskor megállapított diagnózis alapján igénybe vesszük az iskolai egészségügy segítségét (ifjúsági orvos, védőnő), az iskolapszichológust, a nevelési tanácsadót és a gyermekjóléti szolgálatot.

A megvalósítás útja:

- tanárok és tanulók személyes kapcsolatai
- hiányzás, betegség esetén egymás látogatása
- közös programok szervezése
- sportkörön való részvétel ajánlása

- tanulásban nyújtott segítség
- az osztálytársak tanulópár rendszere
- bekapcsolódás az egészségnevelés területén induló kortársképző programba

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A képességek sokfélék, megkülönböztethető: értelmi, szociális, viselkedést meghatározó, mozgásos és manuális. Az iskola értékrendje gyakran egyoldalúan csak az értelmi képességet ismeri el, holott a helyes pedagógiai gyakorlat figyelembe veszi valamennyi képességet. Az alapkövetelmény és a megvalósítás útja, amely biztosítja az eredményes munkát, a differenciált foglalkozás:

A megvalósítás útja:

- A tanár ellenőrizzé a szükséges alapokat, az előzetes tudást az új feladatokra való áttérés előtt.
- A tanár a megfelelő módszer megválasztásával biztosítja a tanulók önállóságát, közreműködését.
- Miután a tehetség elsősorban kreativitásban jelenik meg, biztosítani kell a tehetséges tanulók alkotó és teremtő képességének kifejtését.
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tevékenység megszervezése.
- A tehetséges tanulók megkülönböztető foglalkozást, differenciált pedagógiai megoldást, egyéni bánásmódot igényelnek.
- Az önfejlesztésre való képesség kialakítása (felzárkóztatás, tehetséggondozás)
- Az emelt szintű érettségire való felkészítés biztosítása
- A szakkörökön lehetőséget kell adni a tananyagon túli ismeretszerzésre, a továbbfejlődésre.
- Iskolai, városi, országos, szakmai és sportversenyeken való részvétellel kell lehetővé tenni a tehetségek megnyilvánulását és megmérettetését.
- A tanuló rendelkezésére áll az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- Együttműködni szakmai szervezetekkel, melyek szervezik a versenyeket, konferenciákat és biztosítják a tehetséges tanulók további fejlődésének lehetőségét.
- Külföldi partneriskoláinkkal való együttműködés ápolása és fejlesztése.

Nyomon követés

Iskolánknak a végzett tehetséges tanulókkal való kapcsolattartás formái:

- a szakmai gyakorlati képzés területén nagyon sok gazdálkodó egységgel vagyunk kapcsolatban, ahol jelenlegi tanulóinkat mind az évközi, mind pedig a kötelező nyári gyakorlaton volt tehetséges tanítványaink oktadják,
- az iskola szakmai oktatásának vezetői és oktatói a gyakorlati munkahelyeket rendszeresen látogatják, és ennek keretében is találkoznak volt tanítványainkkal,
- felsőoktatási intézménybe felvett, már végzett tanulóink rendszeresen visszajárnak az iskolába és elmondják tapasztalataikat,

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelem kiemelt feladata a tanulók egészségvédelmi, mentálhigiénés nevelése, az egészséges életmód tudatos formálása; a tanulók, pedagógusok, szülők jelzései

alapján a hátrányos helyzetű, illetve veszélyeztetett tanulók problémáinak megismerése, családi környezetének feltárása. Az ifjúságvédelmi munka beépül a pedagógiai munkába.

Célkitűzéseink

- A követő és alkalmazkodóképesség, az egész életen át tartó tanulás igényének felkeltése.
- Az iskolai lét elfogadása, a mindennapi munka, a rendszeres elfoglaltság iránti igény, a munka szépségének felismerése.
- A társak megbecsülése, a tiszteletadás és nyelvünk kultúrájának ápolása.
- A természet értékeinek felismerése, megóvása, követő magatartás az érdek nélküli szépség ápolására.
- A helytálló magatartás, a biztonságérzet, az önbizalom kialakítására való törekvés.
- Az ismeretanyag elsajátításán keresztül az örömszerzés igénye, a helyes értékrend kialakítására való törekvés.
- Az egyén megnyerése egészségének megtartására, a káros szenvedélyek elutasítására, az ehhez szükséges képességek megszerzésének elősegítése.

A megvalósítás útja:

Prevenció: az iskola minden tanulója kiterjedő feladat melynek keretében a feltáró munka az osztályfőnökök, szaktanárok, az iskolai gyermekorvos illetve védőnő és a szülők jelzése alapján történik. Az iskolába lépő kilencedik évfolyamos tanulóknak osztályfőnöki órán bemutatkoznak az ifjúságvédelmi felelősök, ahol elmondják a diákoknak, milyen probléma esetén fordulhatnak hozzájuk segítségért, hátrahagyva írásos tájékoztatójukat, melyen egyebek mellett hasznos telefonszámok és egyéb krízishelyzetben igénybe vehető segítő hely elérhetőségét is megtalálják.

Cél, hogy felderítsük a gyermekek, tanulók fejlődését veszélyeztető okokat. Pedagógiai eszközökkel törekszünk a káros hatások megelőzésére, ellensúlyozására. Szükség esetén a tanuló érdekében intézkedést kezdeményezünk (esetkonferencia).

- Kiemelt figyelemmel szervezzük a tanulók egészségvédelmi, mentálhigiénés nevelését, az egészséges életmód tudatos formálását.
- Elkészítjük az iskola drogprenvenációs és életvezetési programokra vonatkozó stratégiáját. Drogprenvenációs programokat szervezünk e szenvedélybetegségek megelőzése érdekében.

Az iskolai drogprenvenáció együttesen kezeli a legális (alkohol, cigaretta, gyógyszerek) és az illegális szerhasználatot. A prevenció során az iskola törekszik a leghatékonyabb módszerek (interaktivitáson alapuló oktatás, szerepjátékok, helyzetgyakorlatok) használatára. A megelőzés felismerésének, nevelési céllá válásának szempontjából az elsődleges a tantestület illetve az egészségügyi szolgálat valamint a diáktársak jelzése.

A feladatok megoldása érdekében együttműködünk azon szervezetekkel, amelyek az ifjúságvédelmi munkát segítik.

Tájékoztatás adunk az osztályfőnököknek és a szülőknek a szociális támogatásokról, amelyek a lakóhely szerint illetékes önkormányzattól igényelhetők.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A hátrányos helyzetű, lemaradó tanulók gyenge tanulmányi eredménye két okra vezethető vissza. Az egyik a tanuláshoz szükséges alapképességek hiánya, vagy fejletlensége. Ha ennek oka diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, kezeléséhez minél

előbb szakemberre van szükség. A pedagógus feladata ilyen esetekben a probléma felismerése, megbeszélése a szülővel és a megfelelő szakemberhez kell irányítani a tanulót. A gyenge tanulmányi eredmény másik lehetséges oka gyakran nem a képességek hiánya, hanem az, hogy a tanuló meglévő képességeit nem tudja hatékonyan alkalmazni, nem tudja, hogyan kell tanulni.

Mit tehet az iskola?

A pedagógiai munka során meg kell találni azokat az egyén- és személyiségközpontú, a speciális módszereket is magába foglaló pedagógiai eljárásokat, amelyekkel az iskolában kudarcokat elszenvedett gyermekeket megnyerjük a világra nyitottságra, az ismeretszerzés, a piacképes szakma elsajátítására. Fejlesztő pedagógus szakszerű irányítása mellett csökkenthető a hátrányos helyzet .

Amiben segíteni tudunk:

- korrepetálás
- egyéni foglalkozás
- csoportfoglalkozás keretében a hiányosságok pótlása
- pozitív motiváció kialakítása
- hasznos szabadidős tevékenységek szervezése
- aktuális pályázatok figyelése és megismertetése a rászoruló tanulókkal

A felzárkóztató program

Az általános iskolából gyenge eredménnyel kikerülő tanulók felzárkóztatására szolgál.

Fontosnak tartjuk kidolgozását és végrehajtását, segítségével csoportos és egyéni foglalkozás formájában felmérjük a tanuló meglévő, használható tudásanyagát és erre építve fejlesztjük az értő olvasás képességét, a helyesírást, a logikus gondolkodást, a számolási készséget, valamint megtanítunk alapvető tanulás-módszertani ismereteket, hiszen gyakran az okozza a sikertelenséget, hogy nem tudnak hatékonyan tanulni. Fenti program kidolgozását a FKFK-nál elnyert pályázati támogatás tette lehetővé.

Az elvárt eredmények: a program végrehajtása után a tanuló tudja sikeresen elsajátítani a követelményeket, ne okozzon gondot az elolvasott szöveg megértése, tartalmának elmondása, bővüljön szókincse, javuljon kifejezőkészsége, biztonsággal végezze az alapvető matematikai műveleteket. Iskolánk orientáló évfolyamain csökkenjen a bukási arány és a lemorzsolódás.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Hátrányos helyzetű az a tanuló, akinek nevelése, gondozása nem a társadalmilag elfogadott szinten történik, nem biztosítják számára azokat az erkölcsi, anyagi feltételeket, amelyek fejlődéséhez, személyiségének helyes irányú formálásához szükségesek. Tapasztalatunk szerint a pedagógiai hatás sokszor eredménytelen, ha a szülők életvezetési problémái állandósulnak, s a helytelen érték és normarendszer a tanulóban is rögzül, akik e hatások révén nemcsak veszélyeztetettek, hanem sokszor maguk is veszélyeztetettek.

A megváltozott társadalmi értékrendben leértékelődött a tudás. A diákok körében egyre inkább növekszik az agresszió, a motivátlanság, a tanulmányi kudarc, a magatartási rendellenesség, amelyek kezelésére nincs mindig eredményes módszer.

E szemlélet változása érdekében szorosabb együttműködés szükséges az oktatási folyamatban résztvevő illetve ehhez kapcsolódó szereplők között. Törekszünk annak elérésére, hogy a szülő illetve a kollégiumi nevelőtanár rendszeresen érdeklődjék a tanuló előmeneteléről, iskolai kapcsolatairól, magatartásáról. Szülői értekezleten hangsúlyos szerepet kap a kapcsolattartás fontossága, továbbfejlesztésének lehetőségei.

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek az iskolában:

A szociális hátrányok enyhítéséhez szükséges a hátrányokkal küzdő fiatalok feltérképezése, problémáik megismerése. Ehhez fontos a szülővel való folyamatos kapcsolattartás.

A tanulásban jelentkező hátrányok enyhítése:

- A tanulás segítése, a hatékony tanulási módszerek kialakítása és fejlesztése.
- Tantárgyi, szaktanári korrepetálások, ahol a tanulás folyamata irányítható.
- A tanuló bekapcsolása felzárkóztató programokba.

Anyagi okokból eredő hátrányos helyzet enyhítése:

- Az ifjúságvédelmi felelős és az osztályfőnök tájékoztatást ad, hogy a nehéz helyzetben levő családok milyen formában juthatnak segítséghez, az anyagi támogatás lehetősége a lakóhely szerint illetékes önkormányzatok kezében van.
- Szükség esetén önálló javaslatot tesz a helyi önkormányzatnak a tanuló családjának anyagi támogatására.
- Kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk, ha családi, életvezetési, lakás problémák akadályozzák a tanulást.
- Pályázat útján elnyerhető ösztöndíjak figyelése és közlése az érintett tanulókkal
- Tanulmányi és egyéb témában meghirdetett pályázatok figyelése
- A törvény által előírt tankönyvtámogatás
- Kedvezményes étkezési lehetőség
- Az iskolai könyvtárban levő tartós tankönyvek használata.

A család életmódja miatti hátrányos helyzetű tanulók segítése:

- Gyermekjóléti Szolgálattal, való kapcsolattartás

A rendszeres pedagógiai munka során felmerülő problémák megoldásához külső szervezetek segítségét is igénybe vesszük.

- A tanuló lakhelye szerinti Gyermekjóléti Szolgálat
- a tanuló lakóhelye szerinti Kormányhivatal ill. gyámügyi osztálya
- tanulási segítő intézmények
- egészségügyi ellátás
- szenvedélybetegeket ellátó és információs intézmények
- ifjúsági irodák.

Kiemelt feladatok a felnőttoktatásban és képzésben:

- A képzés feladatai a 2013. évi LXXVII. törvényben megfogalmazottakból következnek.
- A tudás alapú versenyképes gazdaság képzett, a társadalmi változásokhoz és a munkaerőpiac új kihívásaihoz alkalmazkodni képes munkaerőt igényel. A képzettségnek meghatározó szerepe van az esélyek kiegyenlítésében, a társadalmi felemelkedésben. A felnőttkori tanulás célja, hogy a felnőttek eredményesen tudjanak bekapcsolódni a munka világába, sikeresek legyenek életük során, életvitel minőségük javuljon.
- Az iskola kiemelt fontosságot tulajdonít az érettségizett felnőttek, és a felnőtt korú szakmunkások munka melletti képzésének; a szakképesítés, illetve az érettségi megszerzése támogatásának. A mint képzési kínálat széles választékával biztosítjuk a felnőttoktatásban való részvételt. A felnőttoktatásban vállalt szerepünk fontosságát szem előtt tartva gondoskodunk az egyes képzések minősítéséről. Iskolánkban a munkaerő-piaci igényekhez igazodóan határozzuk meg a szakmai képzési kínálatot. A szakirányok azonosak a nappali tagozat számára meghirdetett szakokkal. Részletesen szabályozzuk az egyes szakképesítések esetén a beszámíthatóságot, messzemenően figyelembe vesszük a tanulók előképzettségét és korábbi tanulmányait.
- A tanulók jelentős része a szakma megszerzése után az iskolában marad, és a felnőttoktatásba bekapcsolódva szerez érettségi bizonyítványt. Nem egy diákunk – a moduláris oktatási rendszer lehetőségeivel élve – a második szakképesítést is iskolánkban szerzi meg, tanulmányai részbeni beszámításával.

Nevelési feladatok:

A felnőttkori képzésnek egyik legfontosabb feladata a felzárkóztatás, a beilleszkedés, a munkaerőpiacról kikerülők készségeinek, képességeinek fejlesztése, az elhelyezkedési lehetőségek javítása.

- A jó képzés motiválhatja a korábban kevésbé érdeklődő felnőtt tanulót a továbbtanulásra, az önművelésre. A jó képzés feltárja a szűk szakmai ismeretek tágabb kitekintésű tudományos gazdasági, társadalmi összefüggéseit, és ezt összeköti a tanulók tapasztalataival. A jó képzés szellemiségével, emberi környezetével személyiséget is formál. Fontos nevelési feladat a különböző tanulási technikák elsajátíttatása a felnőttképzésben résztvevő tanulókkal a sikeres tanévzárás, a minőségi képzés érdekében. Cél a lemorzsolódás minimálisra (10% alatti) csökkentése!
- Önfejlesztés, önnevelés, az öntevékeny ismeretszerzés kialakítása a tanulóknak, különös tekintettel arra, hogy a felnőttoktatásban a kevesebb óraszám és a rövidebb idejű képzés miatt fokozottabban kell érvényesülnie az önállóságnak mind a tanulás, mind az ismeretszerzés tekintetében.

Minőségfejlesztés:

- A minőségi munkavégzés előfeltétele az adminisztrációs/dokumentációs fegyelem betartása. Ezért egységes dokumentációs rendszert dolgozunk ki mind a tanulmányi szerződések, mind az oktató tanárainkkal kötendő szerződések, mind pedig az értékelési/minősítési dokumentáció tekintetében. Kialakítjuk az egységes naplórendszert a felnőttoktatásban.
- Tagozatunk egységes minőségirányítási rendszer, és egy egységes szabályzatát alapján működik, mely megfelel a törvényben foglalt követelményeknek.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések jegyzéke

Az iskola a IX. kerület szélén 1974-ben épült fel. Utólagos tervek alapján lett oktatási intézmény. Könnyűszerkezetű, fémváz, tele ablakokkal, gipszkarton válaszfalakkal, pince és padlás nélkül megtervezett komplexum. A környezete is változatos: egyik oldalán a volt laktanya területe, jelenleg felvonulási terület; előtte forgalmas főút.

Két emeletes, és két földszintes szárnya van. A szárnyak oldalán két udvar. Az egyik füvesített, kert jellegű, de viszonylag kicsi. A másik a sportpálya, amely sokféle szabadtéri sportra alkalmas.

Az épület rendkívül sérülékeny. Fennállása óta nagyon sok pénzt kellett fordítani karbantartásra. Az elektromos hálózat kicserélése, a vizesblokkok teljes újjáépítése, a tornaterem többszöri komoly anyagiakat igénylő javítása, a padlóburkolatok teljes cseréje és még hosszan sorolható javítások és felújítások. **Eredménytelen, többszöri lapos tetőszigetelés, a tornaterem balesetveszélyes. Az épület folyamatosan beázik.**

Az iskola épületének alapterülete: 4897 m²

A tantermek száma: 33, amelyből hat darab kisebb méretű, így csoportbontásos órák tartására alkalmasak elsősorban. A tantermek egy részében még mindig hagyományos iskolai padok vannak, amelyekben a 18-20 éves fiatal emberek nem férnek el.

1 tornacsarnok, amely 3 részre osztható, és így lehetőséget nyújt a testnevelési órák tartására, és a szabadidő hasznos eltöltésére

5 tankonyha, az ételkészítési gyakorlatok megtartására

1 cukrász tanműhely, a cukrász gyakorlatok megtartására

2 felszolgáló terem, a felszolgálási gyakorlatok megtartására

1 multimédiás eszközökkel felszerelt tanterem

5 számítástechnikai szaktanterem

2 kémiai-áruvizsgálati laboratórium

1 könyvtár

1 nagyobb létszámú rendezvény bonyolítására részben alkalmas aula

3 kis méretű - a nagy létszámú tantestületnek nem elegendő - tanári szoba

valamint az oktatást kiszolgáló **irodák és karbantartó műhelyek.**

Az előző években felülvizsgáltuk a kötelező minimális taneszköz-jegyzék és az OKJ központi programok által meghatározott eszköz és felszerelés jegyzék szerint az eszközkészletünket. Az iskola felszereltsége eleget tesz a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. melléklet előírásainak. Az oktatást segítő taneszközöket 2012 óta nincs mód felújítani és fejleszteni.

Az oktatás és szakképzés minden területén szükség van az eszközrendszer jelentős kiegészítésére, különösen az irodatechnikai eszközök és az informatikai eszközök szorulnának sürgősen fejlesztésre.

A szülő, tanuló, iskolai és kollégiumi pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A közoktatásról szóló törvény, majd ennek szellemiségét folytatva a köznevelési törvény alapvetően változtatta meg a szülők és az iskola kapcsolatát. E változás lényege, hogy a szülőknek jogában áll megismerni az intézmény működését, a gyermekével kapcsolatban hozott valamennyi döntést. Ennek érdekében az iskola igazgatója tanévenként legalább egy alkalommal összehívja az iskolai szülői szervezet választmányát vagy az iskolai szintű szülői értekezletet. Az osztályfőnökök pedig folyamatosan tájékoztatják a szülőket az aktuális feladatokról az osztályok szülői értekezletein.

A tanulók egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi fórumok szolgálnak:

- szülői értekezletek
- írásbeli tájékoztatók (ellenőrző könyv, negyedévi értesítő, e-napló)
- e-napló
- egyéni és általános fogadóórák

A szülői értekezletek és fogadóórák idejét az iskolai munkaterv tartalmazza.

Fontos, hogy megnyerjük a szülőket képzési céljainknak és az iskola törekvéseinek, s hatékonyan tudjunk együttműködni a felmerülő problémák kezelésében.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

A szülőkkel való kapcsolattartás egyre nehezebb, mert sok esetben a család nem partnere az iskolának. Van olyan szülő, aki többszöri értesítésre vagy telefontörtető megkeresésre sem jön informálódni gyermeke tanulmányi eredménye, illetve hiányzása, magatartása iránt. Erre a szülői rétegre jellemző, hogy szülői értekezletekre nem jár, az általános fogadóórákon sem veszi igénybe "az iskola-család" kapcsolat kialakítására felajánlott lehetőségeket.

A szülői szervezet

Az iskolában a szülőknek a köznevelési törvényben meghatározott jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében szülői szervezet működik.

Az osztályok szülői szervezeteit az egy osztályba járó tanulók szülei alkotják.

Az osztályok szülői szervezetei a szülők köréből a következő tisztségviselőket választják:

- elnök,
- tag/ok

Az osztályok szülői szervezetei kérdéseiket, véleményeiket, javaslataikat a választott szülői szervezet elnöke vagy az osztályfőnök segítségével juttatják el az iskola vezetéséhez.

Az iskolai szülői szervezet legmagasabb szintű döntéshozó szerve az iskolai szülői szervezet választmánya. Az iskolai szülői szervezet választmányának munkájában az osztályok szülői szervezetének elnökei vesznek részt. Az iskolai szülői szervezet választmánya a szülők javaslatai alapján megválasztja az iskolai szülői szervezet alábbi tisztségviselőit: elnök, elnökhelyettes, tagok (max. 5 fő).

Az iskolai szülői szervezet elnöke közvetlenül az iskola igazgatójával tart kapcsolatot.

Az iskolai szülői szervezet választmánya akkor határozatképes, ha azon az érdekelteknek több mint 50%-a jelen van: döntéseit nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza.

Az iskolai szülői szervezet választmányát az iskola igazgatójának tanévenként legalább egy alkalommal össze kell hívnia, és itt tájékoztatást kell adnia az iskola feladatairól, tevékenységéről.

Az iskolai szülői szervezetet az alábbi jogok illetik meg:

- megválasztja saját tisztségviselőit
- kialakítja saját működési rendjét
- az iskolai munkatervhez igazodva elkészíti saját munkatervét
- képviseli a szülőket a köznevelési törvényben megfogalmazott jogaik érvényesítésében
- véleményezi az iskola pedagógiai programját, házirendjét, munkatervét, valamint a/z/ SZMSZ azon pontjait, amelyek a szülőkkal, illetve a tanulókkal kapcsolatosak
- véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a szülőkkal és tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Mindezek a törvényi rendelkezések azt hivatottak elősegíteni, hogy az iskola “nyitott” működése lehetővé tegye a szoros és érdemi együttműködést mindazokkal, akik igénybe veszik a szolgáltatásaikat.

7. Egészségnevelési és fejlesztési program

Az egészségnevelés változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység. Az egészség a teljességet, testi, lelki, szellemi életünk egységét, harmóniáját jelenti, összhangban a körülöttünk élő természeti és társas környezettel. A leghatékonyabb betegség-megelőzés az egészség megőrzése. Az egész életen át tartó, de ebben az életkorban megalapozható életmódnak, a táplálkozásnak, az aktív testmozgásnak és örömet nyújtó gyakorlásának, a káros szenvedélyek kerülésének ismerete.

Feladatunk, hogy tevékenységünkkel szolgáljuk a tanulók egészséges, testi, lelki, szellemi és szociális fejlődését. Megtanítani, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Az iskolai környezet, mint élettér is biztosítsa az egészséges fejlődést. Ebben nagy szerepe van a pedagógusok életvitelének is, az egészség, a szervezet és a környezet közötti dinamikus egyensúly biztosításának.

A nemzeti célkitűzéshez, iskolánk egészségfejlesztési programjának feladata az elsődleges megelőzés érvényesítése, melynek témakörei:

- az egészséges életmód és táplálkozás érvényesítése
- az aktív testmozgás
- a dohányzás visszaszorítása
- az alkohol és drog prevenció
- tudatos környezetvédelem

iskolai megvalósítása.

Ehhez szükséges az egészségfejlesztési tananyag, valamint annak alkalmazása intézményi keretben. A minőségbiztosítási rendszernek tartalmazni kell az egészségfejlesztési szempontokat, rendelkezni kell a tárgyi feltételekkel, amelyek biztosítják, hogy az iskola az egészségfejlesztés színterévé váljék.

A segítő kapcsolat szinterei

Szülők

A legfontosabbak a tanulók érdekében végzett munkában. Tájékoztatással, aktív részvételükkel tudják támogatni az iskolát, esetleges szakértelmükkel jelentősen növelhetik az egészségfejlesztés hatékonyságát. Képviselőjük jogosítványokkal felruházott szervezet, mely hidat képez az iskola és a tanulók szülei között.

Ifjúsági orvos, védőnő, kijelölt fogorvos

Ellátják a tanulók alkalmassági, valamint szűrővizsgálatait, amelyek a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak. E vizsgálatok magukban foglalják a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát is. Felkérésre közreműködnek egészségügyi szakértői feladatokban is. Aktívan részt vállalnak az iskola egészségvédelmi feladataiban is.

ÁNTSZ

Szakemberei, az egészségfejlesztési munkatársak konkrét segítséget adnak a tanulók szakellátásában.

Helyzetismertetés: Az egészséges életmódra nevelést több évtizede alkalmazzuk, évenkénti megújítással, figyelembe véve a lehetőségeinket és a kor követelményeit.

2001-től a diákönkormányzattal Egészség Napot szervezünk a tanulóközösség számára. Ezen a napon a lelki, testi egészség számos területéről kapnak a tanulók széles körű információt. Évek óta folyik a "Beszéljünk erről" című könyv alapján a 9. évfolyam tanulóinak szexuális nevelése, felkészítésük a kulturált, megfontolt szexuális életre. Tömegsport lehetőségeink adottak, melyeken tanulóink szívesen vesznek részt. A 11. évf. tanulóinak a daganatos betegségekről, megelőzésükről, a szűrővizsgálatok fontosságáról tart előadást a védőnő.

Iskolánkban hagyományos módon évente ifjúsági véradó napot tartunk, melyen a 18 év feletti tanulóink vesznek részt. E mellett az évente megrendezésre kerülő Egészség és Információs Napon a Vöröskereszt munkatársa tájékoztatót tart a véradás fontosságáról.

Az elmúlt években pedagógusaink közül ketten vettek részt akkreditált drogrevenziós képzésben, hús pedagógusunk vett részt a saját élményű, kommunikációs, drogrevenziós tréningben. Nevelési értekezleteken szemléletformáló, információs és esetmegbeszélő előadásokat tartottak neves szakemberek.

Célkitűzéseink:

- Egészséges harmónia és értékrend kialakítása. A közösség tagjai között az egymás megbecsülése, tisztelete, a támogatáson alapuló emberi kapcsolatok elősegítése
- Az egészséges testtartás, a mozgás fontosságának hangsúlyozása,
- Az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepének tudatosítása,
- A barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben /AIDS prevenció/,
- A személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismertetése,
- A tanulás és a tanulás technikai egészségi állapot, rész képesség zavar felismerése, gondozása,
- Az idővel való gazdálkodás szerepének fontosságára való figyelemfelhívás,
- A rizikóállalás és határainak érzékeltetése (közlekedés, személyes biztonság),
- A szenvedélybetegségek elkerülése (dohányzás, alkoholfogyasztás-, és kábítószer használat megelőzése),
- A helyes önértékelés kialakítása, családi életre nevelés,
- A megfelelő életvezetési ismeretek és készségek elsajátítása,
- A tanulási környezet alakítása (osztályterem berendezése, világítás, rövidlátás, hallási zavar, zaj, légszennyezettség, hulladékkezelés),
- A természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége (osztály- higiéné, dekoráció),
- A betegség és gyógyulást segítő magatartás ismertetése, (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat).
- Mozgósítás a Vöröskereszt által szervezett véradásra.
- A pedagógusok egészségfejlesztési továbbképzésének ösztönzése.

Módszerek, eszközök

- osztályfőnöki órák
- interaktív foglalkozások
- szaktárgyi órák
- előadások (kortárs előadások is)
- sportfoglalkozások, versenyek
- kirándulások
- tanácsadás, konzultáció, gondozás, fogadóóra
- szabadidős kreatív foglalkozások (szakkörök, múzeumlátogatás, városnézés, színház, kiállítások)
- Gundel Napok (nemzetközi szakmai és tanulmányi, sportversenyek, kiállítások)
- Egészségnap (drogprevenció, segítő szervezetek előadásai)
- szülői értekezletek (of. tájékoztatás, egészségvédelem, drogprevenció)
- általános fogadóóra (igazgató, szaktanárok, ifjúságvédelmi felelős, ifjúsági orvos, védőnő)

Programok:

- Egészséges környezet biztosítása. Munkavédelmi, higiéniai szemle az egészséges iskolai környezet szempontjainak figyelembe vételével.
- Munkavédelmi, tűzrendészeti oktatás (osztályfőnöki, szakmai órák).
- Iskolai étkeztetés ellenőrzése.
- A pedagógusok példamutatása az egészségmegőrzésben, a nyugodt iskolai légkör kialakításában és fenntartásában.
- A pedagógusok rekreációjának támogatása (sport, színházlátogatások, kirándulás, ünnepélyek)
- Szellemiség és értékrend kialakítása, pedagógusok szemléletformálása tantestületi értekezleteken
- Munkaközösségi értekezletek
- Munkavégzéshez szükséges tájékoztatás (rendkívüli tájékoztatók)

Egészségfejlesztő foglalkozások

Az osztályfőnöki órák tanmenetéhez illeszkedve.

9. évfolyam

Fő gondolat: egészséges életvitel

- Egészség és az életmód testmozgás, étkezés, gerinc betegségek megelőzése, előadó: védőnő
- Önismeret, személyiségfejlődés, előadó: osztályfőnök, védőnő
- Viselkedéskultúra, előadó: osztályfőnök
- A dohányzás káros szenvedély, küzdjünk ellene. Előadó: védőnő
- A "Beszéljünk erről" c. szexuális ismeretterjesztő könyv interaktív feldolgozása, osztályfőnök és a védőnő segítségével.

10. évfolyam

Fő gondolat: szív- és érrendszeri ártalmak megelőzése

- Kockázati-, rizikótényezők, szívbarát étrend, fizikai aktivitás fontossága, az érbetegségek megelőzésében. Előadó védőnő
- Legális és illegális drogok, szenvedélybetegségek, előadó: védőnő
- A kábítószer fogyasztás egészségügyi, jogi következményei. A drogfogyasztás zsákutcai /aktuális kiállítások, felkért előadók /.
- A drogfogyasztás külső jelei. Elsősegélynyújtás. Segítségkérési lehetőségek, segítő intézmények. Osztályfőnök, védőnő
- Kortárs előadás
- Hálómozi, csoportos foglalkozás.

11. évfolyam

- Mi a betegség, mi az egészség, egészséges életmód, előadó: védőnő
- Daganatos betegségek, lányoknak az emlőrákról, fiúknak a here betegségeiről, előadó: védőnő
- Nemi betegségek és a drogfogyasztás, előadó: védőnő
- Szexuális kultúra, előadó: védőnő

12. évfolyam

Fő gondolat: az ember és társas környezete

- Önismeret, gondolatok a családról-családtervezésről, környezetünk és a stressz.
- Előadó: ifj. orvos, védőnő
- Média és a reklám hatása az életmódra. Előadó:
- Sikerek, kudarcok a leszokásban /dohányzás, alkohol stb./
- Az életfilozófiám mennyire véd meg a szenvedélyektől?
- Interaktív feldolgozás: osztályfőnöki órákon

Sport

Délutánonként sportolási lehetőségek: kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, aerobik. Hétféteken kocogás, futóversenyek, természetjárás, sportversenyek.

8. Drogstratégia

A drogprobléma mindenkit érint, és együttes cselekvésre készítet. A Nemzeti stratégia fő céljai közé tartozik esélyt teremteni arra, hogy a fiatalok képessé válhassanak egy produktív életstílus kialakítására és a drogok visszautasítására. Segíteni a drogokkal kapcsolatba kerülő és a drogproblémákkal küzdő egyéneket, családokat.

Helyzetelemzés

A védőnő tevékenységének adatai alapján van képünk arról, hogy intézményünk milyen drogproblémákkal küszködik. Szerencsére iskolánk fegyelmi helyzete jónak mondható, kirívó esetek nem fordultak elő, de a tanulók környezetében, ismeretségi körükben már találkoznak a drogproblémával. Tanulóink és pedagógusaink a „Hálómozi” programjával ismerkedtek meg. Megvettük és megkaptuk a Drog Enciklopédiát, melyet a könyvtárban használhatnak tanulók és tanárok.

A pályázat megvalósítása során 2 pedagógus vett részt 40 órás tanfolyamon ebben a témakörben és iskolánk minden tanulója osztályfőnöki óra keretében részt vett a témával kapcsolatos foglalkozásokon.

Az Iránytű szakembere 10 órás módszertani tréninget tartott 14 kolléga részére. Tömegsport lehetőségeink adóttak, melyeken tanulóink szívesen vesznek részt. 2001-től a diákönkormányzattal közösen Egészség Napot szervezünk, vendégelőadókkal.

Célkitűzéseink:

- A vendéglátó és idegenforgalmi szakma jellegéből következik, hogy tanulóink különösen veszélyeztetett helyzetben vannak, hiszen gyakorlati munkahelyük - ahol nagy tömegben fordulnak meg fiatalok - a kábítószer terjesztők megcélzott területe. Tantestületünk már eddig is sok figyelmet és energiát fordított az egészséges-életmódra való nevelésre, ezen belül a drog prevencióra.

- Önismeretre épülő, pozitív életszemlélet, egészséges és aktív életmód kialakítása, tanulóink megértsék saját egészségük védelmének fontosságát, legyenek tisztában az őket körülvevő és fenyegető veszélyekkel és tudjanak önállóan dönteni a helyes válasz mellett.

Módszerek, eszközök:

- Osztályfőnöki órák
- Interaktív foglalkozások
- Szaktárgyi órák (biológia, kémia)
- Előadások
- Sportfoglalkozások, versenyek
- Kirándulások
- Tanácsadás, konzultáció, gondozás, fogadóóra
- Szabadidős kreatív foglalkozások (szakkörök, színház, kiállítások)
- Egészségnap

- Szülői értekezletek (of. tájékoztatás, egészségvédelem, drogvenció)
- Általános fogadóóra (igazgató, szaktanárok, ifjúságvédelemi felelős, ifjúsági orvos, védőnő)

Programok:

- Egészséges környezet biztosítása.
- A pedagógusok példamutatása az egészségmegőrzésben
- Évente Egészség és Információs Nap szervezése
- A Fővárosi és Pesti Központi Kerületi Bíróságok által felkínált lehetőséget, tárgyalásokon való részvételre maximálisan kihasználjuk, bemutatva a fiataloknak a bíróság munkáját.

9. A környezettudatos iskola nevelési programja

Helyzetelemzés:

- Az Ökoiskola vagy Környezettudatos Iskola az ENSZ "A fenntarthatóságra oktatás évtizede" nevű program része.
- Környezettudománynak a tananyagban és az iskola működésében is érvényesülnie kell: környezetkímélő anyag- és energiatakarékos módon működjön az iskola, erőforrásainkat hatékonyan használjuk fel,
- tanulóinkat a környezetük megóvására, egészséges életmódra neveljük
- Ezt a szellemiséget továbbadva diákjainknak a környezettudatos nevelés révén a jövő generációjánál szemléletbeli változást érhetünk el.
- Az iskola épülete és helye (forgalmas külváros) befolyásolja a környezeti nevelési munka tartalmát, lehetőségeit.

Célok:

- Rövid távú hatások: Tanulóink 3, 4, 5, 4+2 évet töltenek iskolánkban, mely idő alatt sajátítsák el a környezettudatos életmód legfontosabb ismérveit, és ezt vigyék át mindennapi életükbe, és megtanulhassák a természettel való harmóniában élés mikéntjét.
- Lássák és értsék a globális környezeti összefüggéseket.
- Viselkedésmódjukban tükröződjön az ökológiai szemlélet, s célunk továbbá a környezetéért felelősséget érző, cselekvőképes szakembereket nevelése.
- Hosszú távú hatások: A környezettudatos iskolánk működése pozitív hatást gyakorolhat közvetlen és tágabb környezetére, tanulóink nevelése révén pedig családjaikra, és az ökoiskolák rendszerébe kapcsolódva az egész országra is.
- Az ökológiai fenntarthatóságra nevelés a társadalom továbbélését szolgálja a gyakorlatban.

Célcsoport:

- Iskolánk diákjai és családjaik
- Nevelőtestület

Fő tevékenységi területek:

Az iskolában működik egy környezettudatos menedzsment, vagyis egy környezetvédelmi munkacsoport, amely kidolgozza az ökoiskola munkatervét, a továbbiakban pedig irányítja, figyelemmel kíséri és véleményezi a változásokat, valamint rendszeresen felméréseket és monitoringokat készít.

Működtetés területén anyag-, energia- és erőforrás-hatékonyság:

1. Az épületben előtérbe helyezzük az energia- és erőforrás hatékonyságot. Például energiatakarékos fénycsövek a világítás során, víztakarékos WC-tartályok beszerelése, időkapcsolós termosztát alkalmazása stb.
2. A hulladék csökkentése szelektív hulladékgyűjtéssel, a szemét tömörítésével (szeméttömörítő gép), mert így egyszerre nagyobb mennyiségű szemét szállítható el összességében olcsóbban.
3. A papírtakarékosságot az újra papír használatával oldjuk meg.

Környezetünk egészsége védelmében:

1. Környezetbarát berendezések alkalmazása (bútorok, taneszközök, stb.). Környezetbarát, gyorsan lebomló tisztítószer alkalmazása.
2. A befogott esővíz használata a pormentesített sportpálya és parkosított, virágos, rendszeresen (tanulók bevonásával) gondozott udvar locsolására.
3. "Zöld büfé" megteremtése: a chips, kóla és egyéb káros élelmiszerek helyett egészséges ételek és italok árusításával, visszaváltható üvegekkel foglalkozzon (nincsenek egyszer csomagolt, eldobható cikkek). Speciális igények kielégítése (gluténmentes, vegetáriánus ételek).

Környezettudatos nevelés területén:

1. Versenyek, vetélkedők, tanfolyamok szervezése a tanulók számára.
2. Erdei iskola, ökológiai táborok, ill. rendszeres kirándulások szervezése, nemzeti parkok megtekintése, stb.
3. A tanulóknak projektmunkák (pl. BISEL-program), öko-faliújság kialakítása, kiállítások, poszterek készítése jeles napokra (Föld napja, Víz napja).
4. "Energiatakarékos munkacsoport" szervezése a diákok köréből (rendszeresen ellenőriznék a villanykapcsolók leoltását, az ablakok bezárását, stb.).
5. A tanulók járuljanak hozzá az iskola környezetének rendben tartásához, az udvar virágosításához.
6. Egyes tantárgyak (biológia, földrajz, kémia, fizika, történelem, informatika, osztályfőnöki) éves tanmenetébe évenként 3-3 tanítási óra keretében környezetvédelem szakos tanár tart órát a tanulóknak, ezzel segítve a globális, holisztikus szemlélet kialakítását, kialakulását.
7. Rendszeresen részt vesznek iskolánk dolgozói környezetvédelmi továbbképzéseken, tanfolyamokon.

Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgy és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink egységes egészként lássák a természetet benne az emberrel. Fontos, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák és a köztük rejlő összefüggéseket. Így válhatnak a tanulók tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőtté.

B) Helyi tanterv

AZ ISKOLAI NEVELÉS-OKTATÁS ALAPVETŐ CÉLJAI

A kulcskompetenciák fejlesztése

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához.

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcs kompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban.

Kulcskompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szövegértés, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye. Feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete.

Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri és a helyzetnek megfelelően alakítja. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókinésnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak a megoldására is.

A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. Követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lejátszó kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket.

A természettudományos kompetencia birtokában az egyén képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák során. Gyakorlatias módon tudja a tudását alkalmazni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében, valamint a természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalában. Képes és akar cselekedni a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében lokálisan, és globális vonatkozásokban egyaránt.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia az információs társadalom technológiáinak (ITT) magabiztos és kritikus használatára való képesség a munkában, a szabadidőben és a kommunikációban. Ezek a kompetenciák a logikai és kritikai gondolkodással, a magas szintű információkezelési készségekkel és a fejlett kommunikációs készségekkel állnak kapcsolatban. Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazásához kapcsolódó készségek a legalapvetőbb

szinten a multimédia technológiájú információk keresését, értékelését, tárolását, létrehozását, bemutatását és átadását, valamint az internetes kommunikációt és a hálózatokban való részvétel képességét ölelik fel.

Ismeretek

Az ITT természetének és a mindennapi élet különféle kontextusaiban betöltött szerepének, illetve lehetőségeinek alapos ismerete, amely magában foglalja: a legfontosabb számítógépes alkalmazások, köztük a szövegszerkesztés, a táblázatkezelés, az adatbázisok, az információtárolás és -kezelés ismeretét; az internet és az elektronikus kommunikáció (e-mail, videokonferencia, egyéb hálózati eszközök) használata által nyújtott lehetőségek, valamint a valóság és a virtuális világ közötti különbségek felismerését; az ITT felhasználási lehetőségeinek az ismeretét a személyiség kiteljesítését, a társadalmi beilleszkedést és a foglalkoztathatóságot elősegítő kreativitás és újítás terén; a rendelkezésre álló információk megbízhatóságának és érvényességének (elérhetőség/elfogadhatóság) alapszintű megértését és annak felismerését, hogy az ITT interaktív használata során bizonyos etikai elveket tiszteletben kell tartani.

Készségek

Mivel az információs társadalom technológiáinak alkalmazására egyre több lehetőség van a mindennapi életben, így a tanulásban és a szabadidőben, a szükséges készségek a következők: elektronikus információk, adatok és fogalmak keresése, gyűjtése és feldolgozása (létrehozása, rendszerezése, a fontos és nem fontos, szubjektív és objektív, a valóságos és a virtuális közötti különbségtétel), valamint szisztematikus módon történő felhasználása; a megfelelő segédeszközök (prezentációk, grafikonok, táblázatok, térképek) használata összetett információk létrehozása, bemutatása vagy értelmezése céljából; internetes oldalak elérése és az azokon történő keresés, valamint internet alapú szolgáltatások, pl. vitafórumok és elektronikus levelezés használata; az ITT használata a kritikai gondolkodás, kreativitás és újítás szolgálatában különböző.

Hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IST eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról,

struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét.

A sikeres kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Olyan készségek és képességek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

Esztétikai –művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót és a mozgóképet.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

Az éppen aktuális óraterv a mellékletben található.

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak tananyaga és követelményei

A központi kerettanterv és szakmai kerettanterv szerint.

Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az aktuális miniszteri utasítás szerint.

2013. évi CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról

Ingyenesen igénybe vehető szolgáltatások köre

- Ingyenes tankönyvellátásra jogosult a tanuló a 2013. évi CCXXXII. törvényben meghatározottak alapján.
- Ingyenes ill. kedvezményes étkezés a hatályos államháztartási törvény és a Gyermekvédelmi törvény 48.§ (6) bekezdése alapján.
- Ingyenes a szakközépiskolai és vendéglős tanulók iskolai gyakorlati oktatásához szükséges munkaruha.
- Az iskola létesítményeinek rendeltetésszerű használata (könyvtár, tornaterem, számítástechnikai termek)

Az iskola magasabb évfolyamára való lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha

- minden tantárgyból teljesítette a tantervben "A továbbhaladás feltételei" című fejezetben az adott évfolyam számára meghatározott feltételeket, és
- hiányzása nem haladja meg a Köznevelési Törvényben ill. Szakképzési Törvényben valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben előírt mértéket.

Egyéb esetben az iskola a Köznevelési Törvényben ill. Szakképzési Törvény valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben leírtak szerint jár el.

Átjárhatóság az iskola képzési formái között

Szakközépiskola 9-10. évfolyamából a sikeresen befejezett évfolyamot követő szakképző évfolyamba lehet átjelentkezni.

Szakiskolából szakközép tagozatra csak különbözeti vizsgával lehet átmenni (kifutó).

A szakközépiskola 12. évfolyama után a tanuló folytathatja tanulmányait szakképzés keretében.

Ha a szakiskolai tanuló a szakmai vizsga után érettségét akar tenni, különbözeti vizsgával folytathatja tanulmányait a szakközépiskola 11. évfolyamán (kifutó).

Ha a 3 éves szakképzés után érettségi vizsgát kíván tenni a tanuló, folytathatja tanulmányait az esti szakközépiskolában.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanuló teljesítményének értékelése

Az iskolai **beszámoltatás**, az iskolai **számonkérés** formái:

- felelet (írásban, szóban)
- kiselőadás
- vizsga (írásban, szóban)
- gyakorlati munka értékelése

Az elbírálás követelményei a tantárgyi követelményeknek megfelelően érvényesülnek.

A tanulói tudás értékelése:

- tanév közben (folyamatosan, rendszeresen)
- tanév végén,
- képzési idő végén történik

Az értékelés nem alternatív, nem sajátos, hanem az 5 számjeggyel kifejezett érték. Az értékelés értékelő füzetbe, ellenőrző könyvbe, e-naplóba, bizonyítványba, törzslapba kerül, amelyet a tanár (osztályfőnök) számjeggyel és/vagy szöveggel jelöl.

A magántanulók esetén az ellenőrzés és beszámoltatás módszerei:

Az igazgató a szakmai munkaközösségek vezetőivel való egyeztetés után meghatározza a vizsga időpontját. Az ellenőrzés módszerei megegyeznek a folyamatosan ellenőrizhető tanulók esetében alkalmazott módszerekkel, azzal a megkötéssel, hogy a magántanulót a vizsgán elért eredménye - írásbeli és / vagy szóbeli, vagy csak szóbeli - alapján kell minősíteni. A felkészítés a szülő feladata. A magántanulót az iskola valamennyi kötelező foglalkozása alól fel kell menteni kivéve a gyakorlati foglalkozásokat.

Az osztályozó, a javító és az egyéb vizsgák lebonyolításának helyi szabályai:

- A kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól felmentett tanuló az igazgató által meghatározott időben a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot a tudásáról. (Köznevelési Törvény 55. § (3))
- A mindennapos iskolába járás alól felmentett (magán) tanuló osztályozó vizsgáját az igazgató által meghatározott időpontban teheti le.
- Az iskola igazgatójának engedélye szükséges ahhoz, hogy az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket a tanuló az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesíthesse. (KnTv. 57.§ (3))
- A tanuló minősítéséről, magasabb évfolyamba lépéséről a nevelőtestület dönt. (KnTv. 54.§ (5))
- Ha a tanuló a tantervi követelményeket legfeljebb 3 tárgyból szorgalmi időben nem teljesíti, csak akkor léphet magasabb évfolyamba, ha a javítóvizsgán megfelel ezekből a tárgyakból. A javítóvizsga időpontja a minisztérium által évente kiadásra kerülő Tanév rendjéhez igazított javítóvizsga időszak.
- Ha a tanulónak egy tanítási évben az elméleti tanítási óráról való igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 órát, ill. egy tantárgy esetén az órák 30 %-át; szakképzési évfolyamon az elméleti órák húsz százalékát, tanév végén nem osztályozható; kivéve, ha igazolatlan mulasztása nem haladja meg a 20 órát és az iskola

eleget tett értesítési kötelezettségének, valamint a nevelőtestület engedélyezi, hogy elméleti tantárgyakból osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló egy tantárgyból az éves óraszám harminc százalékánál többet hiányzik, beszámolásra kötelezhető.

Ha a tanulónak a gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja a gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja

A felnőttképzés során alkalmazott mérés, értékelés:

- Az iskola felnőtt tagozatán az érettségi felkészítő osztályokban beszámoltató jellegű félévi és év végi értékelést alkalmazunk. Magasabb évfolyamba (12. évfolyam) az a tanuló léphet, aki az év végi beszámolókból legalább elégséges osztályzatot kapott. Érettségi vizsgára az a tanuló bocsátható, aki a 12. év végén minden tantárgyból eredményes, legalább elégséges záróvizsgát tett. Valamely tantárgy elégtelen osztályzata esetén a vizsgabizottság engedélyezi a javító vizsga letételét. Ebben az esetben a tanuló két tételt húz, és ezekből külön-külön kell az elégséges osztályzatot elérnie. A továbbhaladásról az osztályozó vizsgabizottság, a nevelőtestület által ráruházott jogkörénél fogva dönt. Az érettségire felkészítő osztály 11. évfolyamába az a 18. életévét betöltött tanuló vehető fel, aki vendéglátóipari szakmacsoporthoz tartozó OKJ bizonyítvánnyal rendelkezik. Így beszámíthatóak a szakiskolai tanulmányai során, a vendéglátóipar szakmai orientáció körébe tartozó tantárgyai. Az érettségire felkészítő osztályokban ennek megfelelően kizárólag a kötelező érettségi tantárgyakat (magyar, matematika, történelem, nyelv), és egy, a tanuló által választott 5. érettségi tárgyat tanítunk (informatika vagy biológia vagy földrajz vagy vendéglátó-idegenforgalmi alapismeretek).

- A felnőtt középfokú szakképzés (szakács, cukrász, pincér) bemeneti követelménye az általános iskolára épülő 10. évfolyam elvégzése. A képzés továbbhaladási és vizsgára bocsátási szabályai egyebekben megegyeznek a nappali tagozatos szakképzésnél leírtakkal. A tanulók a tanév végén modulzáró vizsgát tesznek, amelynek sikeres teljesítése esetén bocsáthatóak az OKJ szakmai vizsgára. A szakképzés során a beszámítás szoros összhangban van a közoktatási és a szakképzési törvényben foglalt rendelkezésekkel. A beszámítás nem jelent automatikus vizsgamentességet, csak a képzési időben való részvétel lerövidítését. Vizsgatárgy alóli felmentést és az előzetesen elért eredmények vizsgába való beszámítását a vizsgázó kérelme alapján az igazgató terjeszti a vizsgabizottság elé, amelynek ebben a kérdésben döntési joga van. A döntést a vizsgabizottság a kérdéses szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményei alapján hozza. Amennyiben a szakmai és vizsgakövetelményekben előírt tantárgyból a vizsgázó bizonyíthatóan korábban szakmai vizsgát, köztes vizsgát tett, a vizsgabizottság annak elfogadását a jogszabály értelmében nem tagadhatja meg.

- A tanuló tudásszintjét osztályzatokkal értékeljük: naplójegy mindkét képzési formánkban megjelenik, mint évközi osztályzat. Egy félév során legalább három (3) naplójegyet kell adni. A helyi tanterv megvalósítását tartalmazó tanmenetben a sarokpontokat ennek alapján kell ütemezni. A naplójegy lehet önálló témazáró írásbeli dolgozat, teszt (gyakorlati tantárgy esetében komplex gyakorlat), szóbeli felelet, házi dolgozat, előadás, stb.

- Beszámoló jellegű értékelés mindkét képzési forma félévi és év végi lezárásakor jelenik meg.

A beszámoló jellegű értékelés olyan szóbeli vagy – szakmai gyakorlat esetén – gyakorlati kompetencia vizsgálat, amelynek célja a tanuló reális félévi vagy év végi minősítése érdekében a szerzett értékelő osztályzatok – naplójegyek – támogatása, megerősítése.

A szóbeli beszámoló jellegű értékelést előre kiadott kérdéssor, vagy tételsor alapján kell végezni. A beszámoló jellegű értékelés súlyát az értékelési rendben a tantárgy helyi tantervében 100% és 200% között lehet megállapítani. Külön előírás hiányában a naplójegy érték: 100%. A felnőtt tagozaton az évközi beszámoló vizsgát a tantárgy jellege szerint összefoglaló tartalmú házi dolgozat, házi feladat, vagy témazáró dolgozat formájában is teljesíteni lehet. A gyakorlati tantárgy beszámolója tartalmazzon a gyakorlathoz kapcsolódó elméleti kérdéseket, gyakorlati feladatot és annak értékelő dokumentációját (jegyzőkönyv) is.

A tanulók magatartása és szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái

A magatartás minősítése: az életkori sajátosságokhoz igazodva tükrözze a tanuló felelősségérzetét, önállóságát, a közösség érdekében végzett tevékenységét, viselkedését.

- **példás**, ha a tanuló a házirendben foglalt követelmények szerint dolgozik, társainak például szolgálhat, igazolatlan óráinak száma maximum 2
- **jó**, ha a tanuló a fenti követelményeknek csak részben felel meg, de személyisége annak irányában fejlődik, s ennek észrevehető eredményei vannak, igazolatlan óráinak száma maximum 6
- **változó**, ha a tanuló magatartása, életvitele a házirenddel nincs összhangban, s személyiségében érdemleges fejlődés nem tapasztalható, igazolatlan óráinak száma maximum 15
- **rossz**, ha a tanuló magatartása, életvitele a házirend követelményeinek ellentmond, az ismételt pedagógiai és adminisztratív beavatkozás eredménytelennek bizonyul, igazolatlan óráinak száma 15 felett van.

A szorgalom minősítése: az egyéni képességeket és körülményeket mérlegelve fejezi ki a tanulmányi munkához való viszonyt (kötelességtudat, cselekvőkészség, rendszeresség, pontosság, aktivitás).

- **példás** ha a tanítási órákra való felkészülése - képességéhez mérten – kifogástalan, tanórákon aktív, felszerelését mindig elhozza az iskolába, füzetei, taneszközei rendesek, tiltott segédeszközöket nem vesz igénybe
- **jó** ha iskolai feladatait teljesíti, vállalt feladatait elvégzi, felszerelését mindig elhozza
- **változó** ha iskolai munkájában csak időnként tanúsít törekvést, kötelességét csak ismételt figyelmeztetés után teljesíti, gyakran hiányos a felszerelése
- **hanyag** ha képességéhez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan, több tárgyból bukik, felszerelését gyakran nem hozza el

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásában betöltött szerepe

Magyar nyelv és irodalom

A magyar nyelv- és irodalom tantárgy keretében való oktatásnál egyaránt szükség van a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztésére. Tanórákon és házi feladatokkal szándékozunk gyakoroltatni és számon kérni a szóbeli és írásbeli készségeket, illetve a fejlődéshez szükséges ismereteket.

A számonkérés formái:

Felelet:

Történhet szóban és írásban. Nem kell előre bejelenteni, aktuális anyagrész számonkérése történhet.

Röpdolgozat:

Bármilyen anyagrészt számon kérhető, de az időpontját és a tartalmát előre be kell jelenteni.

Témazáró dolgozat:

Nagyobb témakörök anyagából íratható, tartalmát és időpontját előre rögzíteni kell.

Ennek a tárgya lehet szövegalkotás, ebben az esetben a tanuló a fogalmazására irodalmi és nyelvi jegyet is kap.

Házi feladat:

Célja a tanórán tanultak elmélyítése, rögzítése, illetve az új anyagot előkészítése. Jeggyel való értékelés csak akkor történhet, ha teljesítménymérési céllal készült, s erről a tanuló előre tájékoztatást kapott.

Projekt feladat:

Projekt módszer alapján fel lehet dolgozni a tananyaggal kapcsolatos témákat. Az értékelés jeggyel történik.

Értékelés pontozás esetén:

Szakiskolai képzésben:		Szakközépiskolai képzésben:	
0 – 40%	elégtelen	0 – 50 %	elégtelen
41- 55%	elégséges	51 – 62 %	elégséges
56 – 70%	közepes	63 – 74 %	közepes
71 – 85%	jó	75 – 86 %	jó
86 – 100 %	jeles	87 – 100 %	jeles

A félévi és az év végi osztályzatok meghatározása:

- Elégséges osztályzatot csak az a tanuló kaphat, akinek az átlaga eléri az 2,0 -t.
- A magasabb osztályzatnál a kerekítés határai:

- 4 tizedig lefelé kerekítünk
- 7 tizedtől felfelé kerekítünk
- 4 és 7 tized között a tanár egyéni elbírálás alapján állapítja meg az osztályzatot

Történelem

A történelem tanításának célja: a múlt megismertetésével a jelen kérdéseire választ találni, s a jövő feladatait megfogalmazni.

Az összefüggésekkel, eseménytörténettel, gazdasági földrajzzal, kultúrával együtt megvilágítani a korokat az egyetemes-és magyar történelemben egyaránt.

Számonkérés:

Röpdolgozat: fogalmi rendszer számonkérése

Nagydolgozat: témazáró dolgozatok

Verbális számonkérés: térkép előtti felelés formájában

Félévkor, évvégén összefoglaló tesztek megoldása (kb.40 perc)

Értékelési szempontok:

Számonkérés alapja: a tankönyv, források ismerete, óravázlat, térképismeret

Írásbeli számonkérésnél:

1. Teszteknel: pontrendszer alkalmazása /témakörönként /
félévente legalább 2 alkalommal

A témákat, időpontokat a tanmenetben feltüntetjük.

2. Házi dolgozatok: Szempontok: mennyi kutatómunka van az anyagban, történelmi szakkifejezések, a kronológia-topográfia ésszerű alkalmazása, stílus.

Szóbeli feleleteknél:

Fontos, hogy a tanuló az adott témakörben folyékony, összefüggő feleletet adjon.(Pl.: Tudjon egy történelmi eseménysort, folyamatot térkép segítségével önállóan bemutatni.)

A tanár a feleletet értékeli és minősíti.

A tanulónak félévenként legalább egyszer szóban felelnie kell!

A szóbeli és írásbeli feleletek, (a témazárók, a kiselőadások, a házi dolgozatok, szemléltető eszközök bemutatása az órákon) jelentik a tanuló minősítésének alapját. Az értékelésnél kétszeres hangsúlyt kap a témazáró.

Értékelés:

Szóbeli feleleteknél:

Önálló témakifejtés:	jeles
Segítő kérdések esetén:	jó, vagy közepes
Csak kérdésekre való válasz esetén:	elégséges
Aki a szóbeli kérdések nagyobb részére nem tud válaszolni:	elégtelen

Írásbeli dolgozatoknál:

Témazáró esetében:

40% alatt:	elégtelen
40 – 54 % között:	elégséges
55 – 69 % között:	közepes
70 – 84 % között:	jó
85 % fölött:	jeles

A tanuló felkészítését elősegítik:

órai vázlat
 önálló gyűjtőmunka
 térképismeret
 tankönyv

11-12-13. osztályban (az érettségit segíti): házi dolgozatok, a tanár által megadott témakörök és szempontok alapján

Az órai munkába beépítendő:

Kiselőadások/15-20 perc /, melyet osztályzattal értékelünk.

Videó –filmek

Zenei anyagok

Iskolán kívüli tevékenység, (pl. múzeumlátogatás)

Drámajáték (pl. Széchenyi - Kossuth vitája)

Szólabda: diákok egymást kérdezik - kifejezéseket adott témakörben.

Házi feladat: pl. otthoni gyűjtőmunka (görög-római mitológiából), amely beszámít az órai munkába

Egy-egy témakör lezárásakor a feladatgyűjtemény megoldása:

- forrásokból feltett kérdésekre válaszolni
- képek alapján adott történelmi szakaszt értékelni

- vaktérképet kitölteni
- fogalmakat meghatározni
- táblázatok, ábrák, diagrammok között eligazodni
- évszámokat eseményekkel párosítani
- szemléltető eszközök bemutatása

A félévi és év végi osztályzatok meghatározása:

- minden évfolyamon elégséges osztályzatot csak az a tanuló kaphat, akinek az átlaga eléri az 1,8 –et.
- a magasabb osztályzatok megállapításánál a kerekítés határa:
  - 4 tizedig lefelé kerekítünk
  - 7 tizedtől felfelé kerekítünk
  - 4 és 7 tized között a tanár egyéni elbírálás alapján állapítja meg az osztályzatot
- az év végi osztályzat kialakításánál az egész tanév jegyeit vesszük figyelembe.

Idegen nyelv

A számonkérés formái

Egy félévre a heti óraszámmal megegyező számú **jegyet adunk**. A két tanítási nyelvi (célnyelvnél) és a nyelvi előkészítő osztályokban minimum havonta egy jegyet. A **nagydolgozatokat** a tanmenetekben rögzítjük. Amennyiben a tanuló a teljesítményméréskor hiányzik, a dolgozatot pótlólag megírja

Ezen felül egyes anyagrészek, leckék lezárása után is történik kisebb-nagyobb számonkérés írásban, illetve szóban. Félévente két szóbeli számonkérés elvárt.

A számonkérésekkor mérjük az olvasás-, írás-és beszédképességet, a hallott szöveg értésének képességét, a nyelvtani ismeretek helyes használatát, valamint a fordításképességet. Attól függően, hogy milyen képességet mérünk, a beszámoltatásnak több formája lehet: teszt, leíró jellegű feladat, hanganyag segítségével történő mérés.

A mérés előtt a tanulók ismerik az értékelés szempontjait.

Az érettségi előtti két tanévben gyakran alkalmazunk olyan típusú feladatokat, amilyenek az érettségiben várhatók.

A dolgozatok értékelésénél alkalmazott százalékhatárokat a munkaközösség meghatározta.

Szakközépiskola és szakiskola Idegenforgalmi tagozat

Idegenforgalmi tagozat 2.

idegen nyelv

és nyelvi előkészítő osztály

49%-ig	elégtelen	59%-ig	elégtelen
50 % - tól	elégséges	60 % -tól	elégséges
62,5 % -tól	közepes	70 % - tól	közepes
75 % - tól	jó	80 % - tól	jó
87,5 % - tól	jeles	90 % - tól	jeles

Elégséges osztályzatot csak az a tanuló kaphat, akinek az átlaga szakközép- és szakiskolai tagozaton eléri a 1,70 –t, az idegenforgalmi tagozaton a 2. idegen nyelv esetében az 1,80-t, idegenforgalmi és nyelvi előkészítő osztályokban eléri a 2,00 –t.

- A magasabb osztályzatok megállapításánál a kerekítés határa:
  - 4 tizedig lefelé kerekítünk
  - 7 tizedtől felfelé kerekítünk
- 41 és 69 század között a tanár egyéni elbírálás alapján állapítja meg az osztályzatot

Az év végi osztályzatot a tanév során adott összes osztályzatból kell kiszámítani.

A 9. és a 11. évfolyamon a tanév végén írásbeli és szóbeli vizsgát tartunk a különböző készségek felmérése a két tanítási nyelvű (célnyelven) és a nyelvi előkészítő osztályokban.

Otthonra feladott feladatok

A tanulók rendszeresen kapnak otthonra írásbeli, illetve szóbeli feladatokat, melyek a készségek gyakoroltatásától függően a legkülönbözőbbek lehetnek. Az otthoni feladat a tanórán tanultak elmélyítését, rögzítését segíti elő, ugyanakkor lehet új anyagot előkészítő feladat is.

A tanulás alapja: tankönyv, munkafüzet, fénymásolt anyagok, szótárfüzet, füzet.

Az írásbeli házi feladat jeggyel történő minősítésére csak akkor van lehetőség, ha ezt teljesítménymérési céllal készítettjük és a tanulót erről tájékoztatjuk.

A tanórára történő szóbeli felkészüléshez a kollégák megadják a megfelelő szempontokat. A szóbeli házi feladat folyamatosan kerül számonkérésre.

Matematika

Célunk: a tanulókat rábírnunk a rendszeres, folyamatos tanulásra, megértetni velük, hogy a matematika egymásra épülő ismeretek halmaza.

Ennek érdekében rendszeres időközönként, ill. tematikus egységek befejezésekor – írásbeli formában / példamegoldások, definíciók, tételek megfogalmazása / kérjük számon az ismereteket.

A dolgozatok javítása szinte mindig pontozásos rendszerben történik jelezve az elérhető és az elért pontszámot.

Az írásbeli munkákat a javításon túl értékeljük is, annak érdekében, hogy felhívjuk a tanuló figyelmét arra; mi volt jó, mit hol rontott el.

A pontozásos rendszerű dolgozatok értékelésénél a következő értékhatárokat célszerű alkalmazni:

Ponthatár százalékban	Érdemjegy
0 –29	elégtelen
30 –46	elégséges
47 – 65	közepes
66 – 83	jó
84 - 100	jeles

A matematika írásbeli dolgozatok érdemjegye beírásra kerül, a félévi és év végi minősítéskor azonos súllyal vesszük figyelembe azokat. Természetesen a végső érdemjegyek kialakításánál figyelembe vesszük a tanuló órai aktivitását, szorgalmát, a házi feladatok rendszeres elkészítését.

Ezek alapján a következő alapelveket tartjuk be a félévi és év végi osztályzatok meghatározásánál:

- 4 tizedig lefelé kerekítünk
- 7 tizedtől felfelé kerekítünk
- 4 és 7 tized között a fentebb leírtak alapján a tanár egyéni elbírálás alapján állapítja meg az osztályzatot

A jövőben egy egységes és rendszerezett feladatbankot – a korábban íratott feladatsorokból - állítunk össze, amely segíti a kollégák munkáját és az egységes elbírálás felé mutat.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, a javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

Informatika:

A tantárgy félévi és év végi értékelése elsősorban a gyakorlati feladatok végrehajtásán alapul. Ezen túl –főleg a kezdeti szakaszban – az írásbeli számonkérés is szerepet kap. További értékelési alap házi dolgozatok készítése valamint szóbeli beszámolók.

Új számonkérési formaként alkalmazzuk a projekt munkát: prezentáció készítése és bemutatása más tantárgyakhoz kapcsolódva, mindkét tantárgy szempontjából értékeljük az előadásokat.

A pontozásos rendszerű dolgozatok értékelésénél a következő értékhatárokat célszerű alkalmazni:

Ponthatár százalékban	Érdemjegy
0 –29	elégtelen
30 –46	elégséges
47 – 65	közepes
66 – 83	jó
84 - 100	jeles

A félévi és év végi értékeléskor a következő alapelveket tartjuk be:

- 4 tizedig lefelé kerekítünk
- 7 tizedtől felfelé kerekítünk
- 4 és 7 tized között a tanár egyéni elbírálás alapján állapítja meg az osztályzatot.

Fizika

A számon kérés módjai írásbeli dolgozat és szóbeli felelet.

Az írásbelin elméleti kérdések és számítási feladatok is szerepelnek. Az értékelés pontozás alapján történik.

Új számonkérési formaként idén alkalmaztuk először a projekt munkát – amelyet a jövőben rendszeresíteni szeretnénk – kiselőadások készítése és számítógépes bemutatása (power point).

A pontozásos rendszerű dolgozatok értékelésénél a következő értékhatárokat célszerű alkalmazni:

Ponthatár százalékban	Érdemjegy
0 –29	elégtelen
30 –46	elégséges
47 – 65	közepes
66 – 83	jó
84 - 100	jeles

A félévi és év végi értékeléskor a következő alapelveket tartjuk be:

- 4 tizedig lefelé kerekítünk
- 7 tizedtől felfelé kerekítünk
- 4 és 7 tized között a tanár egyéni elbírálás alapján állapítja meg az osztályzatot.

Földrajz

A számon kérés módjai írásbeli dolgozat és szóbeli felelet, topográfiai gyakorlatok.

Az írásbelin elméleti kérdések és számítási feladatok is szerepelnek. Az értékelés pontozás alapján történik.

Új számonkérési formaként idén alkalmaztuk először a projekt munkát – amelyet a jövőben rendszeresíteni szeretnénk – kiselőadások készítése és számítógépes bemutatása (power point).

Elégséges osztályzatot csak az a tanuló kaphat, akinek az átlaga eléri a 1,75 –t,

A pontozásos rendszerű dolgozatok értékelésénél a következő értékhatárokat célszerű alkalmazni:

Ponthatár százalékban	Érdemjegy
0 – 50	elégtelen
51 – 62	elégséges
63 – 75	közepes
76 – 87	jó
88 - 100	jeles

Kémia – biológia – élelmiszerismeret

Az írásbeli beszámoltatások:

Formái	Rendje	Korlátai	A tudás értékelésében betöltött szerepe
- <u>Témazáró dolgozat</u>	- előre bejelentett időpontban - a tanmenetben meghatározott tudásegységek után	- hiányzás esetén a tanulóval a témazáró pótoltható	- alapvetően meghatározó - a végső osztályzat megállapításánál súlyozottan számít

feladatmegoldó (értékelés: pontozással)*

teszt jellegű

leíró (globális értékelés)

kombinált feladatlap (értékelés: pontozással)

ábrák, grafikonok, táblázatok térképek elemzése, értékelése (a kétszintű érettségi írásbeli feladattípusainak figyelembe vételével)

kísérletelemzés, tudományos szöveg értelmezése

segédanyagok (állat- és növényismeret; albumok, térkép) használatára épülő feladatok.

- “Röpdolgozat”

- egyéni	- néhány tanóra ismereteit kéri számon	- előzetes hiányzás esetén – egyéni mérlegelés alapján - írása alól a tanuló felmenthető	- felelet értékű osztályzat
- csoportos	- rendszeres tanulás ellenőrzésére alk.		
- osztály	- nem kell előre bejelentett		
- <u>Házi dolgozat</u>	- önálló témafeldolgozás - max. félévenként 1 - tetszőleges, egyeztetett időpontra kell elkészíteni		- felelet értékű osztályzat

Értékelés **kémia - biológia** esetén:

egységesen az elért % alapján

0 – 35 %	elégtelen
35,5 – 50 %	elégséges
50,5 – 70 %	közepes
70,5 – 85 %	jó
85,5 – 100 %	jeles

Értékelés **élelmiszerismeret** esetén:

egységesen az elért % alapján

0 – 40 %	elégtelen
41 – 55 %	elégséges
56 – 75 %	közepes
76 – 90 %	jó
91 – 100 %	jeles

Az értékelés módját, szempontjait ismerik a tanulók a dolgozat írása előtt.

Elégséges osztályzatot csak az a tanuló kaphat, akinek az átlaga eléri a 1,70 –t,

A magasabb osztályzatok megállapításánál a kerekítés határa:

- 4 tizedig lefelé kerekítünk
- 7 tizedtől felfelé kerekítünk
- 4 és 7 tized között a tanár egyéni elbírálás alapján állapítja meg az osztályzatot

Gépírás és levelezés:

I. Gépírás:

A vakírás eredete, célja és alapjai.

Bevezetés a tízujjas vakírásba.

A magyar abc betűi.

Az írásjelek és a számok.

Sebességfokozás, átmenet a lebegő kéztartásba.

Folyamatos használata a szövegszerkesztőnek, a különböző gépírásstanító programoknak.

II. Levelezés:

Az önéletrajz, a pályázat.

Kérvény, kérelem.

Az ügyiratok (Meghatalmazás, Átvételi elismervény, Nyugta, Kötelezvény stb.)

A jegyzőkönyv (felépítése, szabályai, fajtái).

A gazdasági levél szerkezete (ajánlatkérés, idegenforgalom stb.).

Szerződések (magánjogi, közjogi stb.).

Ismerkedés az Excellel, érintőlegesen az adatkezeléssel. Folyamatos használata a szövegszerkesztőnek.

A tantárgy félévi és év végi értékelésekor a gyakorlati feladatokra kapott osztályzatokat vesszük figyelembe. Ezen kívül a levelezés tantárgynál a házi dolgozatok és a szóbeli beszámolók is értékelésre kerülnek.

A levelezés tantárgy értékelésekor többféle szempontot kell figyelembe venni:

A formai követelmények ismerete.

A helyesírási szabályok alkalmazása.

Tartalmi követelmények betartása.

Alapszintű számítástechnikai ismeretek szükségesség.

A gépírási munkák értékelésekor a következő szempontokat kell figyelembe venni:

Hibahatár százalékban	Érdemjegy
0-20	Jeles
21-30	Jó
31-50	Közepes
51-60	Elégséges
61-	Elégtelen

A fenti táblázat értékei azokra az írásmunkákra érvényesek, melyekben megengedett a javítás. Négy-öt hónapon keresztül ez a mérvadó, majd a tanév maradék 4-4,5 hónapjában lehet javítani az írásműveket; ekkor a hibahatár (minden érdemjegynél) már csak a fele lehet.

A félévi és év végi értékeléskor a következő alapelveket tartjuk be:

4 tizedig lefelé kerekítünk,

7 tizedtől felfelé kerekítünk,

4 és 7 tized között a tanár egyéni elbírálás alapján állapítja meg az osztályzatot.

Az érettségi témakörei

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló hatályos rendelet alapján. (Kifutó rendszerben: 40/2002. (V.24) OM rendelet alapján.)

Félévi és év végi zárás a 9-13. évfolyamon szakmai tantárgyakból (kifutó)

A kerettanterv a szakmai orientáció illetve szakmai alapozás egy tantárgy, tehát egy osztályzat. Ez azt jelenti, hogy a modulok félévi és év végi osztályzatát megállapítják a szaktanárok és beírják a félévi illetve év végi jegyhez az e-naplóba. A napló programja kiszámítja a modul tárgyak átlagát a matematikai kerekítés szabályai szerint.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A Köznevelési Törvény 80. § szerint, az oktatásért felelős miniszter előírásai alapján középiskolában évente el kell végezni a tanulók fizikai állapotának (számszerű) felmérését. NETFIT mérés elvégzése, eredmények értékelése

A tantárgyból való előmenetel számjegyben, és szöveges formában kifejezett értékelésénél figyelembe vett legfőbb szempontok:

1. A testnevelés tantervi anyagból való előmenetel szöveges formában és érdemjegyben történő értékelése.
2. A tanuló fizikai állapotára utaló szöveges értékelés/minősítés, az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén elért teljesítmény abszolút és relatív jellegű érdemjegyben kifejezett értékelése.
3. A tanórán mutatott aktivitás, tanórán való aktív részvétel százalékos arányának szöveges és érdemjegyben történő értékelése.
4. A tanórán kívüli rendszeres sporttevékenység, fizikai aktivitás szöveges és érdemjegyben történő értékelése.

Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési programjával összhangban a szakképzésen résztvevő tanulók számára helyi tantervet készítünk.

A tanulók (dolgozók) megfelelő kondíciója, **fittsége**, az optimális állapot elérése, annak fenntartása az iskola elvégzése után is- számunkra ez a cél!

Előtérbe kerülnének a **kardio** edzések (futás, úszás, kerékpározás, sízés, evezés), minden tanuló találja meg azt a mozgásformát, aminek gyakorlásában örömet leli. Új, helyi tantervünk tartalmazná a zsírégető, a gerinctornát, a relaxációt és bevezetést a jógába.

Nagyobb hangsúlyt kapna a **munkaártalom elleni** gyakorlatok végzése, hiszen a tanulók a 11. évfolyamtól már komoly, sokszor egyoldalú fizikai terhelést kapnak munkahelyükön.

Az új koncepció szerint a szakmai képzésen résztvevő tanulók testnevelés órai munkáját már nem osztályzással szeretnénk értékelni, hanem megfelelő százalékban az aktív részvételt igazolnánk a félév aláírásához.

C) SZAKMAI PROGRAM

Vendéglátó szakmai képzés

Az intézménybe felvett tanulók azzal, hogy szakképző iskolát választottak, eldöntötték, hogy milyen szakirányú életpályát kívánnak betölteni, megvalósítani.

Bízva abban, hogy a szakképzés körül kialakult és még mindig tartó változtatási szándék egyszer nyugvópontra kerül, és hosszú idő után az elvárásoknak maximálisan meg tud felelni az intézmény.

Az iskola a szakmai képzés gyakorlati helyeinek biztosítása érdekében a szakmai szervezetekkel és a vállalkozókkal az eddig kialakított jó kapcsolatot fenn kívánja tartani.

Évtizedek óta tanulóink előkelő helyen szerepelnek a regionális és országos szakmai versenyeken. (SzakmaSztár, SZKT, zánkai-, bogácsi, stb. szakmai versenyek) Továbbra is fontosnak tartjuk, hogy tanulóink részt vegyenek ezeken a szakmai megmérettetéseken.

Az iskola több mint három évtizede szervez **Nemzetközi Ifjúsági Gasztronómiai Versenyt** 8 ország részvételével. Rendszeresen 8 külföldi és 7 hazai csapat versenyez, neves szakemberekből álló zsűri közreműködésével. A verseny célja a modern gasztronómia népszerűsítése.

A szakmai képző helyek kiválasztásának szempontjai:

- a munkahely szakmai munkája és választéka, felszerelése, a dolgozók szakmai ismerete igazodjék a szakmai központi programok követelményéhez
- a gyakorlóhely biztosítsa a tanulók részére a törvényben előírt juttatásokat

Fentiek alapján a szakképzésben részt vevő tanulók legnagyobb hányada a DANUBIUS Szállodaüzemeltető és Szolgáltató Zrt. üzleteiben, szállodáiban végzik gyakorlati munkájukat, természetesen az iskola nyitott minden további a feltételeknek megfelelő vállalkozás irányában annak érdekében, hogy az itt végzett és szakmunkás bizonyítványt szerzett tanulók a legjobb szakmai elméleti és gyakorlati ismerettel kerüljenek ki a munkaerőpiacra.

A jövőben is folytatni kívánjuk azt a gyakorlatot, hogy a bonni Munkaerőközponton keresztül – államközi megállapodás alapján – kellő nyelvi és szakmai ismerettel rendelkező tanulóink külföldön teljesíthetik kötelező nyári gyakorlatukat.

Ennek több területen is kedvező hatása fedezhető fel:

- bővül és stabilizálódik nyelvi ismeretük,
- újabb szakmai ismertekre tesznek szert,
- egy másik nemzet gasztronómiai szokásait ismerik meg,
- egy más kultúrában töltenek el hosszabb időt.

A 2007/2008 tanévtől bevezetésre került a tanulószerveződés intézménye, amely szolgálja a tanuló érdekeit (társadalombiztosítási alapon), az iskola érdekeit (támogatási rendszer). A gyakorló helyeket pedig arra kényszeríti, hogy a tanulókat a tantervi követelményeknek megfelelően foglalkoztassák.

Az intézménynek a képzési idő alatt a következő követelményeknek kell megfelelni:

- a fenntartó elvárásainak,
- a keresleti oldal elvárásainak (tanulók, szülők),
- a munkaerő piaci elvárásoknak,
- a szakmai gyakorlati képző helyek elvárásainak.

A szakmai program keretében ki kell alakítani az egységes követelmény rendszert, amely megfelel:

- a központi szakmai programoknak
- a helyi tanterveknek
- a szakma elvárásainak
- a vizsgakövetelményeknek.

Minden szakmában alapvető követelmény:

- a megfelelő elméleti tudás megszerzése – készség szintjén – valamennyi szakmai orientáló és szakmai alapozó elméleti tárgyból (lásd helyi tanterv)
- a szakmai gyakorlatokon a team munkában el kell érni, hogy az elméleti ismeretek birtokában alapvető munkaszervezési és technológiai folyamatok ismerete mintegy „rutinná” váljanak.
- a tantárgyak tanításánál kialakítjuk a vendéglátás területet megalapozó szemléletet, fejlesztjük a tanulók kreativitását, logikus gondolkodását, célirányos feladatmegoldó képességét, felkeltjük a tanulók érdeklődését a szakterület iránt, bebizonyítjuk számukra annak jelentőségét, megismertetjük fejlődési tendenciáit.

A képzési idő folyamán a következő számonkérési formákat kell alkalmazni

a.) szakmai orientáló és alapozó elméleti tárgyaknál:

- szóbeli számonkérés,
- feladatlap – kisebb, de a végső cél érdekében fontos anyagrészekből,
- témazáró dolgozat – egy - egy fejezet, témakör befejezésekor,
- házi dolgozat – a szakmai látókör bővítése érdekében.

b.) csoportos gyakorlatoknál:

- a gyakorlatokon a csoport munkában elkészített termék, amelynél alapvető követelmény, hogy fogyasztható, “eladható legyen”, és tálalása feleljen meg a mindenkori gasztronómiai trendeknek

A követelményeket egységesen kell alkalmazni a képzési idő során:

Az írásbeli munkák értékelésekor mindig pontozásos rendszert és a következő százalékos értéktáblázatot kell alkalmazni:

Százalékos érték	Érdemjegy
0 - 40	elégtelen
41 - 55	elégséges
56 - 70	közepes
71 - 85	jó
86 - 100	jeles

A tanuló tudásának mérésekor bármilyen formát is alkalmazunk, nem maradhat el az egyéni szóbeli vagy írásbeli értékelés, amelynek során fel kell hívni a tanuló figyelmét hiányosságaira, hibáira annak érdekében, hogy

- felismerje az önellenőrzés szükségességét,
- elsajátítsa az ehhez szükséges technikát,
- megismerje a szakmai követelményeket,
- a megfelelő értékrend fokozatos megismerésével képes legyen teljesítményét elemezni és értékelni.

Minden írásbeli munkát az értékelés után a tanulónak át kell adni, hogy hazavihesse és szüleinek megmutathassa.

Minden értékelési forma során szerzett jegy érvényes osztályzat, amelyet be kell vezetni az osztálynaplóba, a tanuló ellenőrzőjébe. A tantárgyi átlag számításánál valamennyi osztályzat azonos súllyal szerepel.

A félévi értesítőbe és az év végi bizonyítványban szereplő szaktárgyi osztályzatok kialakításának kerekítési szabályai:

Osztályzatok átlaga	Érdemjegy
1 – 1,8	elégtelen
1,81 - 2,8	elégséges
2,81 - 3,8	közepes
3,81 - 4,8	jó
4,81 - 5,0	jeles

Osztályzatok kerekítési szabályai:

Alapvető szabályként a fenti táblázatot kell alkalmazni, azzal a kiegészítéssel, hogy a szaktanárnak 1,51 és 1,79 között mérlegelési joga van, és felfelé is kerekíthet pedagógiailag indokolt esetben. Természetesen ez a mérlegelési jog mindegyik kerekítésnél alkalmazható.

A Kereskedelmi és Ipar Kamara javaslatára és szervezésében a gyakorlati szintvizsga bevezetésre került, ezek követelményei (az SZVK alapján):

Cukrász szakmában:

A szintvizsga megszervezéséről a vizsgaszervező az elméleti képzést végző iskolával tanévenként, a tanév rendjének meghatározásával egy időben dönt. Szintvizsgát az iskolai rendszerű képzés keretében kell szervezni, ha a szintvizsga megszervezésének és lebonyolításának anyagi és technikai feltételeit a vizsgaszervező biztosítani tudja.

A szintvizsgán a kamara által összeállított központi feladatbankból a szintvizsga bizottság elnöke által kiválasztott feladatot kell végrehajtani. A szintvizsga értékelése a kiválasztott feladathoz tartozó értékelési útmutató alapján történik.

A szintvizsga tartalma:

A szintvizsga a gyakorlati képzés szakmai követelményeire épülő gyakorlati vizsgarészből áll. A szintvizsgára a gyakorlati feladatokat az SZVK IV. fejezetben szereplő szakmai követelmények figyelembevételével kerül meghatározásra.

A szintvizsga leírása:

A tanuló a rendelkezésére álló eszközök (kézi szerszámok, gépek, berendezések) segítségével komplex, az eddig megszerzett tudását átfogóan felmérő terméket készít.

A szintvizsga értékeléséről a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara „A gyakorlati szintvizsga általános szabályairól és eljárás rendjéről szóló szabályzata” rendelkezik. A szintvizsga eredményét a munka megszervezése, pontossága, szakszerűsége, esztétikája, tisztasága, a munka közben tanúsított balesetvédelmi, higiéniai, környezetvédelmi előírások betartása szempontjainak figyelembevételével, egyetlen osztályzattal kell értékelni.

Az eredménytelen vizsgarészből a tanuló javítóvizsgát tehet. Amennyiben a vizsgázó a szintvizsgán elfogadható ok nélkül nem jelent meg, illetőleg azt alapos indok nélkül megszakította, továbbá, akit szabálytalanság miatt a vizsgabizottság a szintvizsga folytatásától eltiltott, szintvizsga eredményét elégtelen (1) osztályzattal kell értékelni.

Pincér szakmában:

A szintvizsga a gyakorlati képzés szakmai követelményeire épülő gyakorlati vizsgarészből áll. A szintvizsgára a gyakorlati feladatokat az SZVK IV. fejezetben szereplő szakmai feladatcsoportok figyelembevételével kerülnek kiválasztásra.

Szintvizsgát az iskolai rendszerű képzés keretében kell szervezni, ha a szintvizsga megszervezésének és lebonyolításának anyagi és technikai feltételeit a vizsgaszervező biztosítani tudja.

A szintvizsgán a kamara által összeállított központi feladatbankból a szintvizsga bizottság elnöke által kiválasztott feladatot kell végrehajtani. A szintvizsga értékelése a kiválasztott feladathoz tartozó értékelési útmutató alapján történik.

Pótló vizsgát tehet az a vizsgázó, aki a szintvizsgát megkezdte, de azt betegsége vagy más elfogadható indok miatt befejezni nem tudta.

Javítóvizsgát kell tenni annak a vizsgázónak, aki a szintvizsgán, a szakmai és vizsgakövetelményekben meghatározott vizsgarészből elégtelen osztályzatot kapott, vagy a szintvizsgán elfogadható ok nélkül nem jelent meg, vagy alapos indok nélkül azt megszakította, továbbá ha szabálytalanság miatt a vizsgabizottság a szintvizsga folytatásától eltiltotta.

Szakács szakmában:

A szintvizsgán a szakképesítés tartalmát kifejező alapvető munkafolyamatokat, munkaműveleteket átfogó, a gyakorlati képzés szakmai követelményein alapuló gyakorlati vizsgafeladatokat kell a tanulóknak megoldania.

Szintvizsgát az iskolai rendszerű képzés keretében kell szervezni, ha a szintvizsga megszervezésének és lebonyolításának anyagi és technikai feltételeit a vizsgaszervező biztosítani tudja.

A szintvizsgán a kamara által összeállított központi feladatbankból a szintvizsga bizottság

elnöke által kiválasztott feladatot kell végrehajtani. A szintvizsga értékelése a kiválasztott feladathoz tartozó értékelési útmutató alapján történik.

Az írásban meghatározott feladatokat a harmadik félévig elsajátított szakmai követelmények figyelembevételével kerül meghatározásra.

A Szintvizsga lebonyolításához egy jól felszerelt tankonyha szükséges. Ahol lehetséges ott javasolt a szakács és a pincér vizsga egy helyszínen és egy időben történő lebonyolítása.

A gyakorlati munka végzésénél fokozott figyelmet kell fordítani a munkavédelmi előírások betartására!

A szakmai gyakorlat minősítése:

A szakiskolai tagozaton a szakképzésben részt vevő tanulók gyakorlati idejük jelentős hányadát a kijelölt üzletekben töltik. A munkahelyekkel történő megállapodás alapján a tanulókat a munkahelyeken havonta értékelni kell a következő szempontok alapján:

Követelmény	Figyelembe veendő arány %- ban
Pontos megjelenés a gyakorlat megkezdésére	5
Ápoltság, tisztaság, felszerelés	5
A szakmai munkában való részvétel:	
előkészítő műveletek	15
elkészítés	45
befejező műveletek	10
kommunikálás	10
Helyi követelmények, standardek ismerete, alkalmazása	10

Az értékelés alapján a következők szerint kell a teljesítményt osztályzatra váltani:

Százalékos érték	Érdemjegy
0 - 40	elégtelen
41 - 55	elégséges
56 - 70	közepes
71 - 85	jó
86 - 100	jeles

Az iskolai írásbeli értékelése két héten belül kell, hogy megtörténjen, míg a kiscsoportos szakmai gyakorlatok minősítése a gyakorlat értékelésekor történik.

A közismereti tárgyak közül a következő területek kapcsolhatók a szakmai orientáló, alapozó és szakképző szakaszokban:

- matematika: százalékszámítás – a kalkuláció, veszteségszámítás és a gazdálkodási – elemzési területeken
- fizika: elektronikai és hőtani ismeretek
- biológia: a mikroorganizmusok működése
- kémia: szerves kémiai ismeretek – az élelmiszerismeretnél
- történelem: a gasztronómiai ismerteknél a korok behatárolásában, az egyes korok építészeti és egyéb emlékei
- földrajz: a turizmus és vendéglátó ismereteknél – tájak, régiók, stb.

Két tanítási nyelvű idegenforgalmi tagozat

2013-2014-es tanévtől belépő osztályok

Jogi háttér:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről
- 4/2013. (I. 11.) EMMI rendelet a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelveinek kiadásáról
  - 1. sz. melléklet: Óratervi ajánlások a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz
  - 3. sz. melléklet: Kerettanterv a két tanítási nyelvű középiskolai célnyelvi oktatáshoz
  - 4. sz. melléklet: Kerettanterv a két tanítási nyelv általános iskolai, középiskolai célnyelvi civilizáció tantárgy oktatásához
- http://www.budapestedu.hu/data/cms154232/MK_13_006_kettanyelvu_oktatas_iranyelve.pdf
- 20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (136. §)
- 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről
  - 3. sz. melléklet: Szakközépiskolai ágazatok és a kapcsolódó betölthető munkakörök
- 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól
- 27/2012 (VIII.27) NGM rendelet a(z) 54 812 01 Idegenvezető szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeiről
- 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet a(z) 54 812 03 Turisztikai szervező, értékesítő szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeiről

Alapvetések

A két tanítási nyelvű idegenforgalmi tagozaton a képzés öt évfolyamon történik. A tanítás egyidejűleg két nyelven, magyarul és az un. célnyelven folyik. Ez iskolánkban évenként váltakozva angol, ill. német nyelv.

Az előírásoknak megfelelően anyanyelvi lektorok segítik a tagozat munkáját.

A célnyelvi órák, a célnyelven tanított tárgyak oktatása csoportbontásban történik. (4/2013. (I. 11.) EMMI rendelet 6. §) Emellett csoportbontásban történik a gyakorlati tantárgyak oktatása.

A célnyelv mellett mindegyik évfolyamon legalább három tantárgyat célnyelven tanítunk.

A 9. előkészítő évfolyamon az előírtaknak megfelelően kiemelt szerepet kap a képességfejlesztés (anyanyelv, matematika, informatika).

Legalább két évig célnyelven biztosítjuk azoknak a tantárgyaknak a tanítását, amelyekből az iskola helyi tanterve alapján, továbbá a jogszabályban meghatározottak szerint célnyelven érettségi vizsgát lehet tenni.

Biztosítjuk, hogy a tanulók a célnyelvből emelt szinten és a célnyelven tanított tantárgyakból az iskola helyi tanterve alapján az érettségi vizsga követelményeire közép- és emelt szinten is felkészülhessenek.

A tagozat képzési célja:

- Két tanítási nyelvű érettségi tétele (célnyelv + 2 tantárgy célnyelven)
- A célnyelvből emelt szintű érettségi, ill. felsőfokú nyelvvizsga megszerzése (B2, C1 szint)
- Célunk, hogy a célnyelv esetében az abban részt vevő tanulók
  - a) legalább ötven százaléka a tizedik évfolyamon a KER szerinti B2,
  - b) legalább kilencven százaléka a tizenkettedik évfolyamon a KER szerinti B2 szintet elérje.
- A célnyelvből nemzetközi nyelvvizsga megszerzése (DSD, ...)
- Tárgyalóképes szakmai nyelvi szint elérése (B2, C1)
- A célnyelvi országok kultúrájának megismerése
- A tanulók általános műveltségi szintjének megalapozása, ill. emelése
- A szakmában elvárt viselkedéskultúra elsajátítása
- A tanulók megnyerése a szakmának, az OKJ-s bizonyítvány megszerzésének, és a szakirányú továbbtanulásnak

Két tanítási nyelvű nevelés-oktatás abban a középiskolában folytatható, amelyik három egymást követő tanév átlagában teljesíti azt a feltételt, hogy a két tanítási nyelvű nevelés-oktatásban részt vevő tanulók kilencven százaléka a befejező évfolyam végére megfelel a hivatal által szervezett, a KER szerinti B2 szintű nyelvtudást mérő célnyelvi mérésnek. A mérést a hivatal a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időpontban szervezi meg.

A mérés alól mentesül az a tanuló, akik a mérés időpontjáig bemutatja a célnyelvből szerzett, a KER szerinti B2 szintű nyelvtudást igazoló államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítványát.

(20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet, 136. §)

A célok megvalósításának módja megegyezik a képzés eddig megfogalmazott módjával a következők tekintetében:

- Az ismeretek számonkérésének és mérésének követelményei és formái
- A félévi és az év végi osztályzatok meghatározása
- Otthonra feladott feladatok
- Módszertani tapasztalatok és ajánlások
- A tudásszint köztes mérése
- A kapcsolódó műveltségi területek ismeretanyagának integrálása (magyar, történelem, művészettörténet, vallástörténet)
- Az osztályfőnökök maximális részvétele, támogatása
- A szülői ház bevonása

Szakmai képzés

1. Szakközépiskolai 4+1 évfolyamos képzés

Az első négy évfolyamra, azaz a 9-12. középiskolai évfolyamokra

A turisztikai ágazathoz kapcsolódó szakközépiskolai kerettanterv az Országos Képzési jegyzék 54 812 01 Idegenvezető és a(z) 54 812 03 Turisztikai szervező, értékesítő képesítés közös moduljaira épül. A speciális szakmai modulok az érettségit követő + 1 évfolyamon kerülnek oktatásra.

Kötelező az érettségi a szakmai tárgy(ak)ból. A XXVIII. Turisztikai ágazathoz kapcsolódó betölthető munkakör: Turisztikai referens (4221/4).

A 9. évfolyamot követően összefüggő (nyári) gyakorlat (2 hét, 3 hét, 4 hét) van előírva.

A szakmai képzést lezáró vizsga, az OKJ-s Idegenvezető képesítés megszerzése a 13. évfolyam követelményeinek teljesítésével szerezhető meg.

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	5 óra/hét	180 óra/év	6 óra/hét	216 óra/év
Ögy.		70 óra		70 óra
10. évfolyam	6 óra/hét	216 óra/év	7 óra/hét	252 óra/év
Ögy.		105 óra		105 óra
11. évfolyam	7 óra/hét	252 óra/év	8 óra/hét	288 óra/év
Ögy.		140 óra		140 óra
12. évfolyam	10 óra/hét	320 óra/év	11 óra/hét	352 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	992 óra/év	35 óra/hét	1120 óra/év
Összesen:		2275 óra		2543 óra

2. Két évfolyamos szakképzésben érettségire épülően (1/13. és 2/14. évfolyam)

A két-évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakközépiskolai szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakközépiskolai szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1116 óra/év	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy		160 óra		160 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	992 óra/év	35 óra/hét	1120 óra/év
Összesen:		2268 óra		2540 óra

A két tanítási nyelvű idegenforgalmi tagozat programja és képzési terve a 2012/13-as tanévben vagy korábban beiskolázott osztályokra vonatkozóan

Az idegenforgalmi tagozat programja a közoktatásról szóló törvény, a 26/1997. (VII. 10.) MKM rendelet, az egységes fővárosi szakmacsoportos kerettantervek és a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének figyelembe vételével és az eddigi tapasztalatok alapján készült. A program meghatározza a képzés célját, feltételeit, az iskola, az osztályfőnök, a tanulók, a nyelvtanárok, a szakmai tárgyakat tanító tanárok, a kapcsolódó műveltségi területek tanárainak, valamint a szülői háznak a feladatait.

Irányelvek:

A két tanítási nyelvű iskolai oktatásban a tanítás egyidejűleg két nyelven, magyarul és az un. célnyelven folyik. Ez iskolánkban évenként váltakozva angol, ill. német nyelv.

Az előírásoknak megfelelően anyanyelvi lektorok segítik a tagozat munkáját.

A tagozatra való felvételnél nem követelmény a célnyelv ismerete, ezért a képzés öt évfolyamos szakközépiskolai keretben történik.

A tagozat képzési célja:

- két tanítási nyelvű érettségi tétele (célnyelv + 2 tantárgy célnyelven)
- a célnyelvből emelt szintű érettségi, ill. felsőfokú nyelvvizsga megszerzése (B2, C1 szint)
- a célnyelvi országok kultúrájának megismerése
- a második nyelvből a középfokú nyelvvizsga megszerzése
- megnyerni a tanulókat a szakmának és a szakirányú továbbtanulásnak
- általános műveltségük szintjének megalapozása, ill. emelése
- az OKJ-s Idegenvezetői képesítés megszerzéséhez a lehető legnagyobb beszámíthatóság biztosítása

A képzés alapelvei

- Az első pillanattól kezdve nagy tudatosságra van szükség minden területen, szem előtt tartva a képzés céljait, s tudatos együttműködésre van szükség az egyes szakterületek között.
- Nagyobb hangsúlyt kell kapnia a gyakorlatiságnak, szituációk, esettanulmányok feldolgozásának, a projektmunkának, az informatikai kompetenciáknak, a prezentációs- és vitakészség fejlesztésének, stb.
- Bármilyen szakos is az osztályfőnök, ezeket a célokat figyelembe véve kell vezetnie az osztályt, “szerveznie” az osztály életét, a tanulókon látszódjon, hogy idegenforgalmi tagozatra járnak.
- A szülői háznak is feladatokat kell vállalnia, ill. “feladatokat” kell adni neki.
- Rendszeres konzultációra és információcserére van szükség a képzés érintettjei között (iskolavezetés, osztályfőnökök, szaktanárok, tanulók, szülők)

A tanulási folyamatban fontos szerephez jut a tanulói közreműködés, az önálló tanulás és ezáltal a tanuló maga is felelőssé válik saját előrehaladásáért. A különböző tanulási stratégiák elsajátítása segíti őket abban, hogy a számukra fontos egyedi problémákat tanári segítség nélkül is képesek legyenek megoldani.

A célok részletezése:

1. Két tanítási nyelvű érettségi

A képzés egyértelmű célja a két tanítási nyelvű érettségi bizonyítvány megszerzése, melynek előfeltétele a célnyelvből és még két tantárgyból idegen nyelven tett érettségi. A tanulók a 11. évfolyamon választanak kettőt a következő tárgyakból: Földünk és környezetünk, Célnyelvi országok civilizációja, Vendéglátó – idegenforgalmi alapismeretek. Ekkor választhat a tanuló emelt szintű felkészülést is legfeljebb két tantárgyból.

2. Célnyelv

A célnyelvi emelt szintű érettségi / felsőfokú nyelvvizsga elérésében minden évfolyamnak megvan a feladata. A 9. évfolyamon a kollégák teamben tanítanak, s haladnak a tanmenet és a választott tankönyvek alapján. A csapatok munkáját team-vezető irányítja, erre a feladatra a tanév elején kap megbízást részletes feladataival együtt.

A tankönyvkiválasztás szempontjai:

- legyen tankönyvcsalád, melynek részei egymásra épülve juttatják el a diákokat a megfelelő szintű nyelvtudás birtokába,
- fejlesszék az összes készséget: hallott és olvasott szöveg értése, beszédértés, interaktív készségek: beszédkészség, íráskészség, nyelvi közvetítő készség.

A tankönyveken és munkafüzeteken túl, irodalmi művek, újságok, információs anyagok, prospektusok, videofilmek, TV-programok, számítógépes programok feldolgozása is szükséges.

A 10. évfolyamtól eltérő feladata van az anyanyelvi és a magyar anyanyelvű kollégának. Az országismeret, az irodalom, az esszé-írás és a stilisztika elsődlegesen az anyanyelvi tanár

feladata. Évente két-három irodalmi mű feldolgozására kerül sor. A nyelvtan, fordítástechnika, szókincs-munka és a magyar vonatkozású országismeret tanítása a magyar anyanyelvű tanár feladata.

Minden készség fejlesztése egyformán fontos, de a szakma jellegénél fogva kiemelt szerepe van a beszédképességnek. Szóbeliség esetén is meg kell követelni a helyes, szabatos nyelvhasználatot, különben nem szereznek tanulóink "tárgyalóképes" nyelvismeretet.

Intenzív szókincsfejlesztésre kell törekedni, minden szó és kifejezés fontos, a nyelvet "mint egészet" kell tanítani és számon kérni, hogy az idegen nyelven tanított tantárgyak esetében "csak" eszköz legyen a tananyag elsajátításához.

Az órákon az egynyelvűség alapkövetelmény. A nyelvtani terminológiát is meg kell tanítani, s a nyelvtant idegen nyelven is kell magyarázni.

Az ismeretek számonkérésének és mérésének követelményei és formái:

- A 9. évfolyam végén a tanulók szintvizsgát tesznek, mely az alábbi készségeket méri: olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése, íráskészség, beszédképesség, nyelvtani ismeretek, nyelvi közvetítő készség.
- Egy félév során három összefoglaló nagydolgozat írása elvárt, ennek helye a tanmenetben rögzítésre kerül. Amennyiben a tanuló teljesítményméréskor hiányzik, a dolgozatot pótlólag írja meg. A 9. évfolyamon a dolgozatokat egy héten belül ki kell javítani.
- Ezen felül egyes anyagrészek, leckék lezárása után is történik kisebb-nagyobb számonkérés írásban, illetve szóban.
- Félévente legalább három szóbeli számonkérés elvárt.
- A számonkérésekkor mérjük az olvasás-, írás-és beszédképességet (előadó-, prezentációs- és vitaképességet), a hallott szöveg értésének képességét, a nyelvtani ismeretek helyes használatát, valamint a fordításképességet. Attól függően, hogy milyen képességet mérünk, a beszámoltatásnak több formája lehet: teszt, leíró jellegű feladat, hanganyag segítségével történő mérés.
- A mérés előtt a tanulók megismerik az értékelés szempontjait.

Az írásbeli elbírálásánál a követelmény:

60 % -tól elégséges

70 % -tól közepes

80 % -tól jó

90 % -tól jeles

A félévi és az év végi osztályzatok meghatározása:

- Elégséges osztályzatot csak az a tanuló kaphat, akinek az átlaga eléri a 2,00 –t.
- A magasabb osztályzatok megállapításánál a kerekítés határa:
  - 4 tizedig lefelé kerekítünk
  - 7 tizedtől felfelé kerekítünk
  - 41 és 69 század között a tanár egyéni elbírálás alapján állapítja meg az osztályzatot

- Az év végi osztályzatot a tanév során adott összes osztályzataból kell kiszámítani.

Otthonra feladott feladatok

A tanulók rendszeresen kapnak otthonra írásbeli, illetve szóbeli feladatokat, melyek a készségek gyakoroltatásától függően a legkülönbébbek lehetnek. Az otthoni feladat a tanórán tanultak elmélyítését, rögzítését segíti elő, ugyanakkor lehet új anyagot előkészítő feladat is.

A tanulás alapja: tankönyv, munkafüzet, fénymásolt anyagok, feladatlapok, hanganyag, szótárfüzet, füzet, kétnyelvű - és egynyelvű szótár.

Az írásbeli házi feladat jeggyel történő minősítésére csak akkor van lehetőség, ha ezt teljesítménymérési céllal készítettük és a tanulót erről tájékoztattuk.

A tanórára történő szóbeli felkészüléshez a kollégák megadják a megfelelő szempontokat. A szóbeli házi feladat ellenőrzése folyamatosan történik.

A nyelvtudás mérésének fontos állomása az állami középfokú nyelvvizsga megszerzése, mely a 11. osztály végén aktuális és célszerű. Ez egy közbülső cél, külső megmértetés, arra készíti a tanulókat, hogy ismételjenek, összegezzenek, megszerezzenek. A sikeres vizsga biztosságot ad, s jobban látható a felsőfokú szint, sikertelenség esetén a tanuló szembesül nyelvismerete elégtelenségével, hiányosságaival, s ez nagyobb erőfeszítésre ösztönöz.

Iskolánkban lehetőség van a Német Szövetségi Minisztérium nemzetközi nyelvvizsgájának megszerzésére (un. DSD-vizsga – Deutsches Sprachdiplom der Kultusminister-Konferenz Stufe II.). Ez nem csak a németet célnyelvként tanulók számára reális, de második nyelvként tanuló is el lehet érni az itt követelt nyelvi szintet. Honosítása után felsőfokú nyelvvizsgával egyenértékű.

3. A célnyelvi országok kultúrájának megismerése

A célnyelvi civilizációs ismeretek tanítása során fel kell ébreszteniünk tanulóinkban az érdeklődést a célnyelvi kultúra iránt, és segíteniünk kell őket abban, hogy a célnyelven szerzett és megszerezett információk útján minél átfogóbb képet kapjanak a célnyelvi országok kultúrájáról, fejlődjön érzékenységük más kultúrákkal és azok képviselőivel szemben, tudjanak a közös Európában gondolkodni. A saját és a célnyelvi kultúrák állandó összehasonlítása révén saját kultúrájukat is jobban megismerik és megértik.

A Célnyelvi civilizáció tantárgy tanítása során a "kultúrát" a lehető legtágabb értelemben kell venni: ide tartoznak a célnyelvi országok földrajzával, gazdaságával, történelmével, irodalmával, művészetével kapcsolatos átfogó ismeretek, de be kell mutatnunk tanulóinknak a célnyelvi társadalom, illetve a különböző társadalmi rétegek és csoportok mindennapjait, életkörülményeit, szokásait, ünnepeit, értékrendjét is. Foglalkozunk az európai és az Európán kívüli célnyelvi országok mind teljesebb körével, megfelelő arányokat kialakítva. Az egyes témák feldolgozásakor szélesítjük a tanulók érdeklődési körét, fejlesztjük személyiségét, építünk korábbi ismereteikre és tapasztalataikra, és felhívjuk figyelmüket a más tantárgyak témáival való kapcsolatokra.

Az ismeretek számonkérésének és mérésének követelményei és formái:

- Egy tanévben a heti óraszámmal megegyező számú összefoglaló nagydolgozatot íratunk. Ezeket a tanmenetekben rögzítjük és a dolgozatokra adott osztályzatokat piros tintával vezetjük a naplóba. Amennyiben a tanuló teljesítményméréskor hiányzik, a dolgozatot pótlólag írja meg.
- Ezen felül egyes anyagrészek, leckék lezárása után is történik kisebb-nagyobb számonkérés írásban, illetve szóban.
- Félévente két szóbeli számonkérés elvárt.
- A mérés előtt a tanulók ismerik az értékelés szempontjait.

Az írásbelik elbírálásánál a követelmény:

50 %-tól elégséges
62,5 %-tól közepes
75 %-tól jó
87,5 %-tól jeles

A félévi és az év végi osztályzatok meghatározása:

- Elégséges osztályzatot csak az a tanuló kaphat, akinek az átlaga eléri a 1,80 –et.
- A magasabb osztályzatok megállapításánál a kerekítés határa:
  - 4 tizedig lefelé kerekítünk
  - 7 tizedtől felfelé kerekítünk
  - 41 és 69 század között a tanár egyéni elbírálás alapján állapítja meg az osztályzatot
- Az év végi osztályzatot a tanév során adott összes osztályzataból kell kiszámítani.

Otthonra feladott feladatok

- A tanulás alapja: tankönyv, munkafüzet, fénymásolt anyagok, újságok, prospektusok, hanganyag, szótárfüzet, füzet, kétnyelvű - és egynyelvű szótár.
- Az írásbeli házi feladat jeggyel történő minősítésére csak akkor van lehetőség, ha ezt teljesítménymérési céllal készítettük és a tanulót erről tájékoztattuk.
- A tanórára történő szóbeli felkészüléshez a kollégák megadják a megfelelő szempontokat. A tananyag folyamatosan kerül számonkérésre.

4. Második idegen nyelv

Cél, hogy minél több tanuló a második idegen nyelvből középfokú nyelvvizsgát szerezzen. Ez a 12. évf. végén, ill. a 13. évf. első félévében, ill. az emelt szintű érettségiben lehet reális.

Ha német nyelv a második nyelv, itt is az a cél, hogy a legfelkészültebbek letegyék a DSD-nemzetközi nyelvvizsgát.

Az utolsó félévben szakmai cikkek és szövegek feldolgozásával tarthatjuk fenn a tanulók érdeklődését.

A tananyag alapvetően megegyezik a célnyelvi tananyaggal, de természetesen több évre elosztva, s kevesebb országismereti és irodalmi témával.

Az ismeretek számonkérésének és mérésének követelményei és formái:

- Egy tanévben a heti óraszámmal megegyező számú összefoglaló nagydolgozatot íratunk. Ezeket a tanmenetekben rögzítjük és a dolgozatokra adott osztályzatokat piros tintával vezetjük a naplóba. Amennyiben a tanuló teljesítményméréskor hiányzik, a dolgozatot pótlólag írja meg.
- Ezen felül egyes anyagrészek, leckék lezárása után is történik kisebb-nagyobb számonkérés írásban, illetve szóban.
- Félévente két szóbeli számonkérés elvárt.
- A számonkérésekkor mérjük az olvasás-, írás-és beszédkészséget, a hallott szöveg értésének készségét, a nyelvtani ismeretek helyes használatát, valamint a fordításkészséget. Attól függően, hogy milyen készséget mérünk, a beszámoltatásnak több formája lehet: teszt, leíró jellegű feladat, hanganyag segítségével történő mérés.
- A mérés előtt a tanulók ismerik az értékelés szempontjait.

Az írásbeli elbírálásánál a követelmény:

- 50 %-tól elégséges
- 62,5 %-tól közepes
- 75 %-tól jó
- 87,5 %-tól jeles

A félévi és az év végi osztályzatok meghatározása:

- Elégséges osztályzatot csak az a tanuló kaphat, akinek az átlaga eléri a 1,80 –át.
- A magasabb osztályzatok megállapításánál a kerekítés határa:
  - 4 tizedig lefelé kerekítünk
  - 7 tizedtől felfelé kerekítünk
  - 41 és 69 század között a tanár egyéni elbírálás alapján állapítja meg az osztályzatot
- Az év végi osztályzatot a tanév során adott összes osztályzataból kell kiszámítani.

Otthonra feladott feladatok

- A tanulók rendszeresen kapnak otthonra írásbeli, illetve szóbeli feladatokat, melyek a készségek gyakoroltatásától függően a legkülönbözőbbek lehetnek. Az otthoni feladat a tanórán tanultak elmélyítését, rögzítését segíti elő, ugyanakkor lehet új anyagot előkészítő feladat is.
- A tanulás alapja: tankönyv, munkafüzet, fénymásolt anyagok, újságok, prospektusok, hanganyag, szótárfüzet, füzet, kétnyelvű - és egynyelvű szótár.
- Az írásbeli házi feladat jeggyel történő minősítésére csak akkor van lehetőség, ha ezt teljesítménymérési céllal készítettük és a tanulót erről tájékoztattuk.
- A tanórára történő szóbeli felkészüléshez a kollégák megadják a megfelelő szempontokat. A szóbeli házi feladat folyamatosan kerül számonkérésre.

5. Tantárgyak célnyelven

A képzés során a következő általános, szakmai orientáló és előkészítő tárgyakat oktatjuk célnyelven:

Felmenő rendszerben: Földünk és környezetünk, Célnyelvi országok civilizációja, Levelezés, Vendéglátó és turizmus ismeretek, Idegenforgalmi földrajz, Szállodai ismeretek, Marketing alapismeretek, Idegenvezetés elmélete és gyakorlata

Általános: Földünk és környezetünk, Célnyelvi országok civilizációja

Érettségi tárgy: Vendéglátó és idegenforgalmi alapismeretek (Turizmus ismeretek, Szállodai ismeretek, Marketing alapismeretek)

Idegenvezetéshez: Turizmusföldrajz, Idegenvezetés elmélete és gyakorlata

Mivel sok esetben nem áll rendelkezésre tankönyv célnyelven, másolt anyaggal, saját összeállítású jegyzetekkel, ill. "jegyzeteléssel" dolgozunk. A diákokat meg kell tanítani a jegyzetelés és a jó vázlatkészítés technikájára.

Különböző munkaformákkal ösztönözzük a tanulókat az iskolai könyvtár szakanyagának használatára, ill. házi könyvtár kialakítására.

Az órákat célnyelven tartjuk, de a magyar szakkifejezéseket is megtanítjuk. A célnyelvi órák száma azért kevés a felsőbb évfolyamokon, mert fokozatosan a szakórák veszik át "szerepüket".

Az elmélet mellett nagyobb hangsúlyt helyezünk a szemléltetésre, gondolkodtató feladatok megoldására, esettanulmányok készítésére, a szakajó és a szakirodalom használatára.

Az elméleti oktatást ki kell, hogy egészítse a gyakorlattal való ismerkedés. A képzés során látogatást szervezünk különböző szállodákba, éttermekbe, utazási irodákba, a repülőtérre.

A szakórákon keresztül fel lehet és kell kelteni a tanulók érdeklődését a szakma iránt. Meg kell nyerni őket a különböző versenyeken és szakmai versenyeken való részvételre.

A tehetséges tanulók – érdeklődésüknek megfelelően – indulnak az OKTV, ill. egyéb tantárgyi versenyeken.

Nagyon fontos hazánk megismerésében a személyes élmény és tapasztalat. Ezért az osztályok megismerkednek a legfontosabb régiókkal, a legfontosabb egy nap alatt elérhető városokkal.

Minden évben minden évfolyam – meghatározott feladattal – kimegy az Utazás kiállításra.

A 12. év során külföldi szakmai tanulmányi utat szervezünk. Német célnyelv esetén Ausztria, Németország az elsődleges úti cél, angol célnyelv esetén Anglia. Az útra való előkészületekben és a lebonyolításban a tanulók aktívan részt vesznek

Külföldi szakmai gyakorlatra Németországban van lehetőség, szállodában és panzióban dolgozhatnak diákjaink 3 hónapon át. A külföldi szakmai gyakorlatnál kikérjük az osztályfőnök, a nyelvtanár és a szaktárgyakat oktató tanárok véleményét a tanulókkal kapcsolatban.

Az ismeretek számonkérésének és mérésének követelményei és formái:

- Egy tanévben a heti óraszámmal megegyező számú összefoglaló nagydolgozatot íratunk. Ezeket a tanmenetekben rögzítjük és a dolgozatokra adott osztályzatokat piros tintával vezetjük a naplóba. Amennyiben a tanuló teljesítményméréskor hiányzik, a dolgozatot pótlólag írja meg.

- Ezen felül egyes anyagrészek, leckék lezárása után is történik kisebb-nagyobb számonkérés írásban, illetve szóban.
- Félévente két szóbeli számonkérés elvárt.
- A mérés előtt a tanulók ismerik az értékelés szempontjait.

Az írásbeli elbírálásánál a követelmény:

- 50 %-tól elégséges
- 62,5 %-tól közepes
- 75 %-tól jó
- 87,5 %-tól jeles

A félévi és az év végi osztályzatok meghatározása:

- Elégséges osztályzatot csak az a tanuló kaphat, akinek az átlaga eléri a 1,80 –et.
- A magasabb osztályzatok megállapításánál a kerekítés határa:
  - 4 tizedig lefelé kerekítünk
  - 7 tizedtől felfelé kerekítünk
  - 41 és 69 század között a tanár egyéni elbírálás alapján állapítja meg az osztályzatot
- Az év végi osztályzatot a tanév során adott összes osztályzatból kell kiszámítani.

Otthonra feladott feladatok

- A tanulás alapja: tankönyv, munkafüzet, fénymásolt anyagok, újságok, prospektusok, szótárfüzet, füzet, kétnyelvű - és egynyelvű szótár.
- Az írásbeli házi feladat jeggyel történő minősítésére csak akkor van lehetőség, ha ezt teljesítménymérési céllal készítettük és a tanulót erről tájékoztattuk.
- A tanórara történő szóbeli felkészüléshez a kollégák megadják a megfelelő szempontokat. A tananyag folyamatosan kerül számonkérésre.

6. OKJ szerinti szakképesítés: Idegenvezető

Kidolgoztuk a beszámíthatóság feltételeit, a tanulók egyéni portfóliót vezetnek.

Kiemelt szerepe van az Idegenvezetés szakképesítéshez kapcsolódó tantárgynak és tananyagtartalmaknak:

Társadalomismeret és etika
Művészettörténet
Informatika
Gazdasági környezetünk
Levelezés
Idegen nyelvű levelezés
Kommunikáció - viselkedéskultúra
Vendéglátás alapjai
Országismeret
Idegenvezetés elmélete
Turizmus ismeretek
Szállodai ismeretek
Marketing alapismeretek
Szakmai számítások
Ügyviteli ismeretek
Rendezvényszervezés
Turizmus földrajz
Idegenvezetés gyakorlata

A felkészítés területei:

- a budapesti városnézés útvonala, látnivalói
- egyéb fontos látnivalók, alternatív útvonalak
- felkészítés múzeumi vezetésre
- vezetési gyakorlat a Dunakanyarban
- vezetési gyakorlat az ország különböző régióiban
- vezetési gyakorlat külföldön
- nyári szakmai gyakorlat
- “panel témák” (pl. szociálpolitika, oktatáspolitikai, műemlékvédelem, egyházpolitika, választások stb.) kidolgozása, beépítése a vezetésbe
- idegenvezetői ismeretek, az idegenvezetés módszertana (kiemelten: szelektálás az ismeretanyagban, “élő” város bemutatása), kommunikáció,
- a nyelvi fordulatok “bevésése”, szabatos nyelvhasználat

A tanulók részt vesznek már az első évtől kezdve az Európa Öröksége (őszi nyílt napok, amikor olyan intézményi épületek látogathatók vezetéssel, ahová különben nem lehet bejutni), az Idegenvezetők világnapja (ingyenes buszos városnézés, városi séták) rendezvényein.

Feltérképezzük, ki milyen hangszeren játszik, s meggyerjük ezeket a tanulókat, hogy “házi koncertet” adjanak.

Ehhez kapcsolódóan a tanulók Operaházi vezetésen vesznek részt.

Az idegenvezetés tananyaga során erőteljesen támaszkodunk a történelemben, társadalomismeretben, irodalomban (Biblia, mitológia, írók, költők), célnyelvi országok civilizációja keretében, földrajzban, művészettörténetben tanultakra, az önálló ismeretszerzésre.

7. Szakmai továbbtanulás

A tanulókat meg kell nyerni a szakmának és a szakmai továbbtanulásnak. Ki kell alakítani kötődésüket az iskolához, legyenek büszkék arra, hogy a Gundel nevét viselő iskola tanulói.

Megismertetjük a tanulókkal az iskola múltját, eredményeit, bevonjuk őket az iskolai életbe, felkeltjük érdeklődésüket a különféle programok, munkák és versenyek iránt.

Minden alkalmat megragadunk, ill. megteremtünk, hogy szakmájukkal kapcsolatba kerülhessenek, hogy szakmájukra készülhessenek.

8. Általános műveltség

A megfelelő szintű általános műveltség megalapozása, ill. megszerzése elengedhetetlen ebben a szakmában. Sajnos itt sok minden ez ellen hat. Gyakran hiányzik a tanulók érdeklődése az otthoni indíttatás, a kortársak befolyása, az értékek válsága miatt.

Az iskolaváltás lehetőséget ad ezek direkt vagy indirekt befolyásolására az egyes tantárgyakon, osztályprogramokon és a szülői házon keresztül.

Kapcsolódó műveltségi területek:

Történelem

E tantárgy keretében nagy hangsúlyt kell helyezni a magyar történelem, s ezen belül a legkiemelkedőbb események, összefüggések, az évszámok, valamint az egyes történelmi korok művelődéstörténeti vonatkozásainak ismeretére.

Ugyanilyen hangsúlyosnak kell lennie a célnyelvi ország(ok) történelmének.

E tárgy keretében a tanulók felkeresik a római és török kori emlékhelyeket, a történelmi vonatkozású kiállításokat.

Magyar nyelv és irodalom

E tantárgy keretében az idegenforgalmi irányultsághoz kapcsolódóan külön hangsúlyt kapnak a vallási ismeretek, a Biblia, a mitológia, a célnyelvi ország irodalma műelemzéssel összekapcsolva.

A tanulókkal meg kell szerettetni az olvasást. Arra törekszünk, hogy megkedveljék az irodalmat, váljanak műértővé, s képesek legyenek saját véleményük kialakítására.

A nyelvtanóráknak elengedhetetlen szerepe van. Az idegen nyelvet sem lehet jól elsajátítani, ha a tanulóknak nincsenek ismereteik és fogalmaik a nyelvi szerkezetekről, a nyelvtani kategóriákról.

A tanulók kapcsolódjanak be a tantárgyi versenyekbe, irodalmi műsorokba.

Művészettörténet

E tantárgy keretében az idegenforgalmi irányultsághoz kapcsolódóan a tanulók meg kell, hogy ismerjék a legjelentősebb építészeti stílusirányzatokat, ezek történelmi hátterét, a hozzájuk kapcsolódó egyéb művészeti ágakat, mint festészet, szobrászat, iparművészet, zene.

A tanulókkal meg kell szerettetni a művészettörténelmet, képesnek kell lenniük felismerni a legjelentősebb magyar építészeti és képzőművészeti alkotásokat, azokon a stílusjegyeket.

Viselkedéskultúra, Kommunikáció

A tanulók megismerkednek az idegenforgalmi szakmához kapcsolódó rendezvényekkel, eseményekkel, protokoll-szabályokkal. Szakmai és hétköznapi szituációkon keresztül szembesülnek saját és az elvárt viselkedés- és öltözködéskultúrájukkal.

9. Szabadidős és sporttevékenységek

Az idegenforgalmi képzéshez hozzátartozik az üdülő turizmus legfontosabb és legjellemzőbb szabadidős és sporttevékenységeinek megismerése, melynek lehetséges területei: lovas tábor, sielés, tenisz, úszás. Emellett látogatást teszünk egy golfpályán.

10. Osztálykeret

Az osztályfőnök mindig a teljes képzési célt tartja szem előtt.

A tanulók megjelenésében meg kell követelni a “munkahelynek” megfelelő (nem kirívó “strand”, “disco” v. “utcasarki”) ízléses öltözködést, az ápoltságot. Ebben is tükröződjön, hogy olyan szakmára készül, ahol ez fontos, hisz vendégekkel, üzleti partnerekkel fog dolgozni.

Ki kell alakítani és folyamatosan fejleszteni kell a tanulók kötődését az iskolához. Meg kell ismertetni velük az iskola történetét, eredményeit, a névadó munkásságát. Legyenek büszkék arra, hogy a Gundel tanulói, érezzék, hogy ez a név kötelez. Ezt jól egészíti ki egy látogatás a Gundel étteremben. Megismertetjük velük az iskolai hagyományokat, s bevonjuk őket az iskolai életbe. Bemutatjuk az iskoláról készült filmet. Az iskolai hagyományokon túl osztályhagyományok kialakítására is kell törekedni.

Ha az osztályfőnök minden helyzetet ki tud használni arra, hogy “szakmai vonatkozású” is legyen, sokat segíthet a tanulók fejlődésének elősegítésében, szakmai érdeklődésének kialakításában. Pl. bevonja őket a kirándulások, tanulmányutak megszervezésébe, a konkrét programok kialakításába, a lebonyolításba. Sok “felelőst” talál, megtanítja őket önállóan, felelősséggel dolgozni az osztály, s így a maguk érdekében.

Az osztályfőnök azzal is segíti a képzési célok megvalósítását, ha például a neves ünnepekről, a hozzájuk kapcsolódó hagyományokról osztályfőnöki órákon is beszélnek.

Tudatosan tervezzük az osztályok szakmai programjait. A tanulók az öt év során megismerik a következő régiókat:

- Sopron – Nagycenk - Szombathely – Kőszeg stb.
- Pécs és környéke, útközben Sárköz
- Ópusztaszer – Szeged és környéke
- Eger – Matyóföld – Miskolc-tapolca – Aggtelek

A régióknál fel lehet venni a kapcsolatot az ottani idegenforgalmi iskolákkal, a diákok egy-egy helyi vezetést is tudnak adni. Ezt mi is tudjuk viszonzni.

Egynapos “utak” során meg kellene ismerni az öt év alatt (osztály- és szülői ház – keretben):

- Székesfehérvár   - Tihany   - Balatonfüred
- Kecskemét   - Gödöllő
- Győr   - Ráckeve
- Veszprém   - Debrecen

Évente több múzeumlátogatást, aktuális érdekes kiállításokat iktatunk be, figyelembe véve a tananyagot, a szakmai tárgyakat oktató tanárokkal egyeztetve, közösen vagy egyénileg, mindig jegyzetelési kötelezettséggel. A képzési idő alatt a tanulók felkeresik a következő múzeumokat:

- Vendéglátóipari Múzeum   - Iparművészeti Múzeum
- Nemzeti Múzeum   - Zsidó Múzeum és Zsinagóga
- Szépművészeti Múzeum   - Parlament
- Néprajzi Múzeum   - Planetárium
- Természettudományi Múzeum   - Vártörténeti Múzeum

Az idegenforgalmi osztályok egymás jobb megismerése érdekében évente több közös programot szerveznek. Ez elősegíti a tapasztalatok átadását, a közös munkavégzést, a hagyományok ápolását. Így pl. a szalagtűzés, a ballagtatás is személyre szólóbb.

Az osztályfőnöki munkatervbe épüljenek be a képzési terv célkitűzései, s tükröződjenek benne a célok megvalósításához vezető lépések.

11. Szülői ház

Érjük el, hogy a szülői értekezleteken szinte 100 %-os legyen a jelenlét. Ha a szülők a legelső értekezleten úgy érzik, hogy “hasznos” a részvételük, és folyamatosan érzik az osztályfőnöki törődést, akkor később is eljönnek

A szülői háznak is komoly részt kell vállalni gyermekük fejlődésében. Ha ezt az iskolát választották, ez rájuk sajátos, a képzésből fakadó kötelezettségeket is ró. A képzési célok megismertetése után látniuk kell, hogy itt nekik is tudatosan, célirányosan be kell segíteniük.

Biztosítaniuk kell a tanulás nyugodt háttérét. Külön odafigyelést igényel, hogy a mélyponto/ko/n átsegítsék gyermekeiket (jeles tanulók nem hozzák korábbi eredményüket,

“sokkolódnak” a sok tanulnivalótól, fizikailag nem bírják a terhelést, stb.). Ha gyermekük a követelményeket mégsem tudja a megfelelő módon teljesíteni, azzal tudnak neki segíteni, ha elfogadják, hogy váltásra van szükség (párhuzamos osztály, másik iskola).

Gyermeküket ne “kíméljük” annyira, hogy nem vesznek részt a család életében, nincs “felelős” feladatuk a tanuláson kívül. Sőt. Nagyon fontos, hogy mindenbe bevonják őket, pl. családi költségvetés, munkahelyi problémák, ügyintézés, stb. Tudják, hogy a családnak milyen támogatások járnak.

A szülők külön odafigyelését kell kérni, hogy gyermekük olvasson újságot, nézzen időnként TV-híradót, szakmához kapcsolódó programokat.

Függetlenül attól, hogy a gyerekek korosztályuk felé fordulnak, törekedni kell a közös családi programok egy részének megtartására, ill. módosítására. Időnként menjen a család kirándulni, “várost látogatni”, menjen együtt színházba, koncertre, nyári szabadtéri előadásra, múzeumba, esetleg szakmai programra.

Segítsenek a házi könyvtár kialakításában, a tanulmányi kirándulások megvalósításában.

D) ZÁRÓ DOKUMENTUMOK

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.

A pedagógiai program 1-1 példánya a következő helyeken tekinthető meg:

- www.gundeliskola.hu
- az iskola könyvtárában
- az iskola tanügyi irodájában (109. szoba)
- az iskola irattárában.

A pedagógiai program elfogadásának dokumentumai

Mellékelten csatoljuk a pedagógiai programot megvitató munkaközösség-vezetők és a szülői szervezet támogató véleményét.

Az iskola 2013 szeptemberében kezdte meg munkáját az elfogadott pedagógiai program alapján.

Módosítás fenntartóváltás miatt 2015. szeptember 1.

NYILATKOZAT

A BVHSZC Gundel Károly Szakképző Iskolája
(1097 Budapest, Ecseri út 7.)

Az általam vezetett munkaközösség nevében nyilatkozom, hogy az iskola Pedagógiai programjának módosításával egyetértek.

Munkaközösség neve	Munkaközösség vezető neve	Aláírás
Magyar - történelem	Micskó Réka	
Matematika – fizika - földrajz	Konrád Zoltán	
Informatika	Sándorné Nyitrai Ágota	
Angol	Timár Tamás	
Német - francia	Benedek Ildikó	
Kémia – biológia - élelmiszerismeret - testnevelés	Fittler Zsuzsanna	
Szakmai elmélet	Szohner Andrea	
Szakmai gyakorlat	Gáspár Csaba	
Idegenforgalom	Richter Ágnes	
Osztályfőnöki	Kövendy Angéla	

Kóbor Zoltán
igazgató

Budapest, 2015. szeptember 1.

NYILATKOZAT

A BVHSZC Gundel Károly Szakképző Iskolája
(1097 Budapest, Ecseri út 7.)

Szülői Szervezete nevében nyilatkozom, hogy az iskola Pedagógiai Programjának módosításával egyetértek.

Budapest, 2015. szeptember 1.

.....
Szalai Andrea
Szülői Szervezet elnök

NYILATKOZAT

A BVHSZC Gundel Károly Szakképző Iskolája

(1097 Budapest, Ecseri út 7.)

Diákönkormányzata nevében nyilatkozom, hogy az iskola Pedagógiai Programjának módosításával egyetértek.

Budapest, 2015. szeptember 1.

.....
Joós János

DÖK elnök